

**FILOZOFICKÁ FAKULTA UNIVERZITY PALACKÉHO
V OLOMOUCI**

Katedra slavistiky

Sekce polské filologie

studijní rok 2009/2010

Tereza Ševčíková

Studentka 3. ročníku PF-UF

***JAZYKOVÁ ANALÝZA PŘEKLADU DÍLA P. HUELLEHO: WEISER
DAWIDEK***

Bakalářská práce

Vedoucí práce: Doc. PhDr. Ivana Dobrotová, Ph.D.

Olomouc 2010

Prohlašuji, že svoji bakalářskou práci jsem vypracovala samostatně pouze s použitím pramenů a literatury uvedených v seznamu literatury, který je součástí práce.

V Olomouci dne 16. srpna 2010 .....

Děkuji své vedoucí bakalářské práce doc. PhDr. Ivaně Dobrotové, Ph.D. za pomoc s výběrem tématu, zapůjčení materiálů, za cenné rady a metodické vedení práce. Také děkuji vedoucí sekce polonistiky, paní Prof. PhDr. Marii Sobotkové, CSc.

Anotace

Autor: Tereza Ševčíková

Fakulta: Filozofická

Katedra: Slavistiky, sekce polonistiky

Název bakalářské práce: Jazyková analýza překladu díla P. Huelleho: *Weiser Dawidek*

Vedoucí bakalářské práce: Doc. PhDr. Ivana Dobrotová, Ph.D.

Počet znaků: 164305

Počet příloh: 2

Počet titulů použité literatury: 31

Klíčová slova: polská literatura, teorie překladu, analýza literárního překladu

Cílem této bakalářské práce je zhodnocení překladatelských postupů na konkrétních příkladech, které jsou čerpány z polského románu spisovatele P. Huelleho *Weiser Dawidek*, jež v roce 1996 vyšel v překladu Pavla Miňovského. Stěžejní část bakalářské práce tvoří část praktická, která zachycuje a komentuje místa, která jsou, dle mínění autorky, nepřesná nebo lexikálně či stylisticky neadekvátní. Místo nich se autorka snaží nabídnout vhodnější překladatelské řešení.

OBSAH

1	Úvod	7
2	Teorie překladu	9
2.1	Fáze překladatelovy práce	9
2.1.1	Dekódování/pochopení předlohy.....	9
2.1.2	Kódování/interpretace	10
2.1.3	Reprodukce/přestylizování	10
2.2	Základní operace překladatelovy práce	11
3	Historie překladu	13
3.1	Historie překladu samotného.....	13
3.2	Historie teorie překladu.....	14
4	Překladatel	15
4.1	Etický kodex tlumočnicka a překladatele.....	17
4.2	Organizace sdružující překladatele.....	19
5	Problémy v překladatelském procesu.....	19
5.1	Akribie	20
5.2	Interference.....	21
5.2.1	Kvantitativní chyby	21
5.2.2	Kvalitativní chyby	22
5.2.2.1	Lexikální jednotky/zrádná slova	22
5.2.2.2	Slovosled.....	23
5.2.2.3	Frazeologizmy	24
5.2.2.4	Vazby.....	24
6	Kritika překladu? Recenze!	25
6.1	Recenze díla Davídek Weiser.....	26
6.2	Obsahová stránka díla Davídek Weiser.....	27
6.2.1	Paweł Huelle - autor díla Weiser Dawidek.....	28

7	Praktická část	29
8	Závěr	91
9	Obrazová příloha	95
10	Bibliografie	96

1/ ÚVOD

Ve své bakalářské práci se zaměřuji na jazykovou analýzu překladu románu polského spisovatele P. Huelleho, *Weiser Dawidek* (viz. obr. 1). Toto dílo se v osmdesátých letech v Polsku stalo bestsellerem. Záhy vyšlo i v několika světových jazycích. Nepříliš zdařilý překlad vyšel v českém jazyce v roce 1996 s názvem *Davídek Weiser* (viz. obr. 2). V denním tisku se objevily recenze, v nichž byla obsahová stránka díla vychválena, přesto se zde autoři pozastavili nad překladem Pavla Miňovského. V praktické části se tedy věnuji nevhodným či chybným překladatelským řešením a snažím se o navržení vhodnějších.

V teoretické části se věnuji teorii překladu obecně, blíže potom překladatelským postupům. Jedná se o mezioborovou disciplínu zkoumající proces a výsledek překladu. Díky této poměrně mladé disciplíně, za jejíž vznik u nás vděčíme především Doc. PhDr. Jiřímu Levému DrSc., můžeme sledovat problematiku překládání jako samostatný proces. Již Levý vydělil tři fáze tohoto procesu, o kterých se podrobněji v kapitole 2.1 zmiňuji. Ve fázi třetí se zabývám snad nejdiskutovanější otázkou translologie, ekvivalencí.

Protože se teorie překladu zabývá obecnými problémy, které při překladu nastávají, může se tak znalý překladatel těchto problémů vyvarovat. Ve své práci se zaměřuji především na akribii a interferenci. A to proto, že překladatel v díle *Davídek Weiser* zásady akribie příliš nerespektoval. Překladatel sice může krátit či prodlužovat text, avšak všeho s mírou. I když každý překladatel někdy vynechá odstavec, v tomto překladu jich bylo vynecháno poměrně dost. Také obecně platí, že by se při psaní reálií měl dodržovat domácí úzus, což překladatel také přehlížel. Interference neboli ovlivňování jazyka cílového jazykem výchozím je u tak geneticky blízkých jazyků, jako je polština a čeština, velice častá. I Pavel Miňovský se nechal ovlivnit polským jazykem. V jeho překladu se objevují interferující frazeologizmy, vazby, slovosled i lexikální jednotky. Interferující lexikální jednotky, které jsou formálně shodné nebo podobné, avšak mají odlišný význam, nazýváme zrádnými slovy. Těm ve své práci také věnuji pozornost.

Okrajově se také pozastavím nad historií překladu, také se zmíním o organizacích, sdružujících překladatele a tlumočnický, působících v České republice a mimo jiné se zamyslím, jaké vlastnosti by profesionálnímu překladateli neměly chybět.

2/ TEORIE PŘEKLADU

Teorie překladu je samostatná vědecká disciplína, která zkoumá proces a výsledek překladu. Termín *teorie překladu* je užší pojem. Používá se také termín *věda o překladu* nebo také, v dnešní době nejčastěji používaný, termín *translatologie*.

Jestliže se chceme zabývat teorií překladu, musíme nejdříve vědět, co je to *překlad* neboli *translát*. Uvádí se spousta definicí, ale snad nejvýstižnější je tato:

Překlad je převedení, přetlumočení textu do jiného jazyka.

Jde tedy o převedení jazyka výchozího (originálu) na jazyk cílový. Ať už se jedná o překlad odborného či literárního díla, musí mít překladatel na vědomí, že text překladu vzniká na základě originálu. Tudíž musí být zachován invariant překladu, což je ona základní informace.

Teorie překladu tedy mj. zkoumá, jakými fázemi musí překladatel projít či jaké musí provádět operace, než vznikne translát.

2.1 Fáze překladatelovy práce

Zřejmě by bylo jednodušší rozdělit proces překládání na dvě fáze (vnímání a reprodukci), tento proces je ale složitější. Existují tedy tři fáze překladatelovy práce. Nejznámější jsou fáze **pochopení předlohy**, **interpretace** a **přestylizování**, které vymezil J. Levý. Ve cvičebnici Evy Vysloužilové a kol.¹ jsou tyto fáze formulovány tak, že překladatel nejdříve přijímá sdělení produkované vysílatelem ve výchozím jazyce a **dekódováním** dospívá k jeho obsahu. Poté následuje fáze **kódování** výrazovými prostředky cílového jazyka. A na závěr **reprodukce** sdělení v cílovém jazyce, které je určeno příjemci informace.

2.1.1 Dekódování/pochopení předlohy

---

¹ Vysloužilová, E. a kol.: *Cvičebnice překladu pro rusisty I. Politika. Ekonomika. Translatologický úvod*, s. 11

Ještě než interpret zpracuje a předá informaci, musí text, který se chystá překládat, mít přečtený, musí mu rozumět a pochopit ho, musí mu být jasný záměr autora. V textu se můžou vyskytnout i místa, která jsou pro překladatele nesrozumitelná, takových míst by ovšem nemělo být příliš. Samozřejmě si překladatel vybírá cizí text, který následně překládá do mateřštiny. A to proto, že mateřský jazyk zná nejlépe a má zde „náležité asociační zázemí (představa o frekvenci slov, jejich stylistických hodnotách, standardu apod.).“²

2.1.2 Kódování/interpretace

Ve stadiu interpretace překladatel začíná předlohu analyzovat. „Překladatel si vyhodnocuje text jako umělecké dílo, hledá jeho základní ideu, sleduje vytváření uměleckých obrazů i to, jak se projevuje v autorské práci s jazykem.“³ Objevení ideje díla je velice důležité a překladatel, i když má představu o tom, co chce svým překladem říci, se musí snažit, aby vlastní ideou nepřebil tu autorovu. Jediné co překladatel může je zdůraznění určitého aspektu či aspektů.

Tato fáze je důležitá, také proto, že překladatel vnímá cizí kulturu výchozího textu a zároveň přemýšlí, jak tuto kulturu interpretovat v jazyce cílovém.

2.1.3 Reprodukce/přestylizování

Tato konečná fáze je fází, kdy díky těm předešlým-přípravným, vniká sám translát. Vlasta Straková⁴ ve svém příspěvku v knize *Překládání a čeština* popisuje následný postup práce. Překladatel dále musí najít pro danou lexikální jednotku originálu (jedinečného textového útvaru) ekvivalent pro překlad. Při výběru vhodného ekvivalentu musí brát zřetel na sémantický rámec. Nejmenší překladovou jednotkou je tedy slovní spojení (nejde totiž o překlad lexikální jednotky lexikální jednotkou), např. sloveso + podstatné jméno, přídavné jméno + podstatné jméno atd. Překladatel musí také přihlížet k vyšším jednotkám (jako jsou věty, odstavce, ...), protože v poslední řadě musí být ekvivalentní text jako

---

² Straková, V. (in:) Kolektiv autorů: *Překládání a čeština*. I. Překlad očima teorie a praxe, s. 12

³ Vilikovský, J.: *Překlad jako tvorba*. Překlad jako proces, s. 96

⁴ Straková, V. (in:) Kolektiv autorů: *Překládání a čeština*. I. Překlad očima teorie a praxe, s. 11, 13

celek. Otázka ekvivalence je jednou z hlavních otázek translatologie. Je však těžké říci, jestli je překlad opravdu funkčně ekvivalentní. Překladatel, autor, čtenář i kritik můžou text vnímat každý jinak.

Otázka ekvivalence je odborníky diskutovaná už od šedesátých let. Než se začal používat nejuvýstižnější přívlastek *funkční* ekvivalence, používal se i termín *dynamická* či *textová ekvivalence*.

Termín *funkční ekvivalent* podle Zlaty Kufnerové⁵ v dnešní translatologii označuje optimální vztah překladu k jeho originálu a jeví se tedy jako nejuvýstižnější. „Strukturace pojmu, který tento termín označuje, je značně složitá. Spočívá nejen v tom, že ekvivalenci lze hledat na všech úrovních jazykového projevu od lexikální jednotky až po text jako celek, ale také v její relativitě. Tato relativita je dána objektivně – povahou jazyka jako takového i jeho specifickými rysy v určité dvojici originál – překlad, tedy vztahem mezi tzv. konkrétním výchozím a konkrétním cílovým jazykem – a také subjektivně, neboť každý jednotlivec, který takový text čte, má jiné jazykové povědomí, jiné estetické cítění, jinou všeobecnou vzdělanost i jiné životní zkušenosti, což ovlivňuje jeho asociativní i estetické vnímání, racionální hodnocení apod., a tedy i celkové stanovisko, zda pokládá určitý překlad za funkčně ekvivalentní, či nikoli.“⁶

2.2 Základní operace překladatelské práce

Vlasta Straková⁷ vydělila čtyři základní operace: dosazení ekvivalentu, výběr z více možností, kompenzace a vytvoření ekvivalentu neboli kreativní postupy.

Nejjednodušší operací je dosazování ekvivalentu na základě paměti. Tento typ operace se nejčastěji objevuje v textech odborně informativních a překladateli tedy dobře poslouží např. slovníky slovních spojení. Jedná se o slovní spojení, frazeologizmy či termíny, které jsou jednoznačné. Např. *liczba pojedyncza* bude vždy jednotné číslo a *liczba mnoga* zase množné číslo.

---

⁵ Kufnerová, Z., *Čtení o překládání*. O rozmarnosti funkční ekvivalence, s. 29

⁶ Kufnerová, Z., *Čtení o překládání*. O rozmarnosti funkční ekvivalence, s. 29

⁷ Straková, V. (in:) Kolektiv autorů: *Překládání a čeština*. I. Překlad očima teorie a praxe, s. 16-18

Složitější operací je, když si překladatel musí vybrat z více možností. Ať už se jedná o výběr ze synonymického okruhu, o správný výběr frazeologizmu, o vhodné zvolení vlastního jména či o vhodný výběr nespisovného výrazu apod. O správném výběru tedy často rozhoduje asociační vnímání či kontext. „Nauka o kontextové sémantice se orientuje na ty změny, k nimž dochází v aktualizovaném syntagmatu, tj. ve volném slovním spojení (...). Žádný typ kontaktu dvou jednotek, a tedy ani kontakt jazykových jednotek, nezůstává pro tyto jednotky bez dosahu: jejich sémantický profil se rozšiřuje, rozmývá či stírá, zpřesňuje či tříbí, tak jak to odpovídá jednotkám ve fungujícím dynamickém systému.“⁸ V díle Davídek Weiser můžeme pozorovat celou řadu nevhodně vybraných možností. Např.: ... zachovával **umírněný klid**, ... (... zachowywał **umiarkowany spokój**, ...). Podle kontextu by zde byl adekvátní výraz **přiměřený**. *Namísto očekávaného letu padaly otázky stále **hustěji**, ... (Zamiast oczekiwanego lotu coraz **gęściej** padały pytania, ...)*. Opět překladatel nezvolil správný ekvivalent, tím by měl být výraz **častěji**. *Člověk nemůže **zahynout** bez jakékoliv stopy, ... (Człowiek nie może **zginąć** zupełnie bez śladu ...)*. Toto je další příklad špatného výběru, protože beze stopy může člověk jedině **zmizet**. *Weiser nás mohl očekávat od samého počátku a to je asi to nejjistější v **historii**, ... (Bo Weiser mógł na nas czekać od samego początku i to chyba właśnie jest najistotniejsze w **historii**, ...)*. Zde by byla lepší možnost v **příběhu**. ... *a právě to mi teď **káže** sepsat ... (... i to właśnie **każe** mi teraz spisać ...)*. Vhodnější by však bylo řešení: ... *a právě to mě teď **nutí** sepsat ... . **Potěšil se jako při vyučování (ucieszył się jak na lekcji)**. Lépe **zaradoval se**. „*Jste blbci*,“ **prostříkla** slova zaťatými zuby. (*Jesteście głupi - wycodziła przez **zaciśnięte** zęby.*) Taková slova však mohla pouze **procedit**. Atd.*

O něco náročnější operace je kompensace. Jde zde o nutnou změnu větné konstrukce. Překladatel zde řeší otázku: „jak zakomponovat nutné lexikální elementy do nově vznikajícího textu, aby to odpovídalo významové stránce originálu, ale současně i typologickému charakteru jazyka překladu.“⁹ Např. ..., *a pak nás vedl podél jednotlivých výběhů, **zastavil se tu a tam na delší chvíli**.*

⁸ Straková, V. (in:) Kolektiv autorů: *Překládání a čeština*. I. Překlad očima teorie a praxe, s. 16

⁹ Straková, V. (in:) Kolektiv autorů: *Překládání a čeština*. I. Překlad očima teorie a praxe, s. 17

*Opřel se vždy o plot a my nevěděli, proč si tak dlouho prohlíží lenivou lamu ... . (... , a następnie oprowadzał wzdłuż kolejnych wybiegów, **zatrzymując się dłuższą chwilę tam**, gdzie zechciał. Opierał się wtedy o plot, a my nie wiedzieliśmy, dlaczego tak długo przygląda się leniwej lamie ... .)* Polskou konstrukci je zde třeba změnit. Překladatel se pokusil o změnu, avšak vedl si poněkud neobratně. Lepší řešení by bylo: *..., a pak nás vedl podél jednotlivých výběhů, **sem tam se zastavil - u některých o něco déle**. Opřel se vždy o plot a my nevěděli, proč si tak dlouho prohlíží lenivou lamu ... .*

Existují i případy, kdy je překladatel nucen ekvivalent vytvořit. Může se jednat např. i o poškozené texty, o deformovanou řeč cizinců, o překlad slovních hříček apod.

3/ HISTORIE PŘEKLADU

O překladu samotném jsou zmínky už z dob před Kristem, překládat se začalo snad už se vznikem písma. Ovšem než se někdo začal zabývat analýzou těchto překladů, uplynula dlouhá doba. Překladem jako procesem a jako výsledkem této činnosti se začala zabývat teorie překladu, je to poměrně mladá disciplína, která se začala formovat až v 19. stol.

3.1 Historie překladu samotného

Jak jsem již napsala, překládat se začalo už v době před Kristem. Ze 3. tisíciletí př. Kr. asyrský král Sargon zaznamenával své výboje v mnohojazyčných nápisech. Po něm i další, jako např. Chammurapi a jeho edikty, které jeho písaři přepisovali do více jazyků, protože Babylon byl v té době několikajazyčným městem.

Ze starověku se nejznámějším překladem stala egyptská Rosettská deska, pocházející z 2. stol. př. Kr. Byla objevena v roce 1799 a vlastně díky ní byly rozluštno staroegyptské písmo. Na desce jsou nápisy ve třech jazycích: egyptském hieroglyfickém, démotickém a řeckém. Díky tomuto řeckému překladu se podařilo muži, jménem Champollion, francouzského původu hieroglyfy

rozluštit. Ve starověku byla také přeložena do latiny Homérova Odyssea, také se začala překládat Bible, ovšem její překlady nebyly příliš zdařilé, a proto i dnes vznikají nové a nové verze.

Období renesance je pro překlad zlomové. Začalo se totiž překládat i do národních jazyků. Z tohoto období je třeba zmínit Martina Luthera, který vytvořil srozumitelný překlad Nového zákona v němčině. Důležitou postavou první pol. 16. stol. je i vynikající překladatel Etienne Dolet, který už tehdy sepsal, dnešním teoretikům překladu již známé, zásady překladu. Jsou uvedeny i ve sborníku *Překlad literárního díla*, v práci Eugena A. Nidy¹⁰ a týkají se porozumění obsahu textu a záměru autora, dokonalé znalosti výchozího i cílového jazyka, vyhýbání se tendenci překládat slovo od slova, používání výrazů mluveného jazyka a vytvoření úplného celkového dojmu s příslušným „tónem“. Tento nadaný překladatel byl za svůj život několikrát vězněn, neboť odhaloval různé politické spory a nakonec byl „obviněn z kacířství, poněvadž „nesprávně přeložil jeden Platónův dialog v tom smyslu, že z jeho překladu vyplývalo, že nevěří v nesmrtelnost. Odsouzen jako nenapravitelný ateista, byl Dolet v 37 letech mučen a zardoušen a jeho tělo spolu s jeho knihami spáleno.“¹¹

Překladů začalo vznikat velké množství a tak bylo třeba věnovat jim pozornost, Dolet sice sepsal zásady překladu, avšak bylo třeba zjistit více. Tato touha po poznání překladatelského procesu vedoucímu k dokonalému překladu, vedla ke vzniku disciplíny teorie překladu.

3.2 Historie teorie překladu

Jak jsem již uvedla, lidé překládali už odedávna a jejich překladem se až do doby renesance nikdo nezabýval. Zlata Kufnerová¹² v knize *Překládání a čeština* popisuje, jak vznikla dnešní teorie překladu. Teprve od 19. století se začaly

---

¹⁰ Eugen A. Nida (in:) Sborník současných zahraničních studií: *Překlad literárního díla*, s. 58

¹¹ Eugen A. Nida (in:) Sborník současných zahraničních studií: *Překlad literárního díla*, s. 57

¹² Kufnerová, Z. (in:) Kolektiv autorů: *Překládání a čeština*. I. Překlad očima teorie a praxe, s. 7

objevovat práce zobecňující překladatelskou zkušenost. A až v první polovině 20. století začali badatelé důkladněji zkoumat literární překlad. Začali si uvědomovat, že k takovému zkoumání je zapotřebí literárně estetický i lingvistický přístup. Takže první lingvistické práce týkající se překladu se začaly objevovat až ve 30. letech 20. století, protože světová lingvistika se do té doby odmítala zabývat analýzou překladu. U nás vzniku moderní teorie překladu vděčíme především Levému, který spojil moderní lingvistiku a literární vědy. V polovině 20. století „se v rámci tzv. obecné teorie překladu již zcela jasně rýsovaly dvě vývojové linie, literárněvědná a jazykovědná. Jazykovědná orientace jakožto mladá lingvistická disciplína dostala název lingvistika překladu neboli lingvistická teorie překladu, příp. translativní lingvistika. Tato nová oblast bádání se začala velmi rychle rozvíjet v četných teoretických pracích ve Francii, v Německu, v bývalém Sovětském svazu, ve Spojených státech, ve Velké Británii a v dalších zemích a brzy přinesla bezesporu to nejcennější, co kdy v teorii překladu vzniklo. Proto právě ji začali někteří badatelé pokládat za jedinou možnou orientaci v bádání o překladu, tj. za obecnou teorii překladu.“¹³ Časem se ale ukázalo, že tyto dvě orientace nestačí ke komplexní analýze překladu, a proto se začaly hledat další přístupy. „Sleduje se přitom především přístup komunikativní, sémiotický, psychologický a kulturně antropologický.“¹⁴

Cílem zkoumání oné teorie překladu neboli dnes translatologie je sice proces a výsledek překladu, ne však konkrétní chyby, kterých se překladatel v konkrétním díle dopustil ani interference, kdy překladatel podléhá vlivu originálního textu, protože takovými problémy se zabývá kritika překladu, o které ještě bude řeč.

4/ PŘEKLADATEL

Běžný člověk by si mohl pomyslet, že překladateli vlastně stačí znát cizí jazyk, že má tudíž jednoduchou profesi (pokud je tedy řeč o profesionálním překladateli, protože překládat může i neprofesionál-specialista nějakého vědního oboru, pro kterého není překladatelství hlavní profesí, taktéž např. sekretářky, tajemníci,

¹³ Kufnerová, Z. (in:) Kolektiv autorů: *Překládání a čeština*. I. Překlad očima teorie a praxe, s. 7

¹⁴ Kufnerová, Z. (in:) Kolektiv autorů: *Překládání a čeština*. I. Překlad očima teorie a praxe, s. 8

mluvčí, ... můžou překládat, ale protože to nejsou profesionální překladatelé, klade se na ně menší nárok na odborný styl). Znalost cizího jazyka je samozřejmě hlavním předpokladem, ale aby byl profesionální překladatel opravdu dobrý, musí mít ještě navíc i jisté vlastnosti.

Jednou z těchto vlastností ideálního překladatele je tedy **kreativita** a to především v činnosti textotvorné. „Pojmem *tvořivost*, *kreativita* pak označíme komplex psychofyzických vlastností umožňujících jedinci tvořivě jednat. Tyto vlastnosti se v různé míře projevují jako schopnosti, ... Tvůrčí schopnosti a dovednosti může člověk rozvíjet a zdokonalovat.“¹⁵ A samozřejmě musí být schopen využít tuto kreativitu k vytvoření adekvátního překladu.

Dále musí mít **dovednost tvořit** v cílovém jazyce **literární a esteticky působící texty**. Pokud touto dovedností neoplývá, dá se nacvičit. Může překládat nanečisto a používat při tom různé literární prostředky a postupy. Tomuto nácviku se také věnuje obor *tvůrčí psaní*, který je „zaměřený na teorii a didaktiku výstavby textu.“¹⁶

V neposlední řadě by měl mít překladatel **obrazotvornost**. Tu dobře využije při popsání nějaké představy, zvuku či pachu. Musí být schopen pochopit, co chtěl autor ve svém díle opravdu popsat. Dovede-li si tuto informaci představit, dovede ji tím pádem i pochopit. Potom není takový problém vyjádřit ji v cílovém jazyce.

---

¹⁵ Fišer. Z.: Překlad jako kreativní proces. 1/Translát a jeho tvůrce, s. 31

¹⁶ Fišer. Z.: Překlad jako kreativní proces. 5/Výuka překládání a tvůrčí práce s textem, s. 239

4.1 Etický kodex tlumočníka a překladatele

Na stránkách Jednoty tlumočnicků a překladatelů¹⁷ je zveřejněn etický kodex tlumočnicků a překladatelů:

§1

Ve smyslu tohoto etického kodexu je profesionální tlumočnicko osoba, která za úplatu převádí nezaměnitelnými prostředky smysl výpovědi mluvčícího z výchozího jazyka do jazyka cílového. Výsledek tvůrčí práce tlumočnicka je novou hodnotou, která má povahu duševního vlastnictví.

§2

Ve smyslu tohoto etického kodexu je profesionální překladatel osoba, která za úplatu převádí nezaměnitelnými prostředky smysl písemné výpovědi mluvčícího z výchozího jazyka do jazyka cílového v písemné podobě. Výsledek tvůrčí práce překladatele je novou hodnotou, která má povahu duševního vlastnictví.

§3

Tlumočnicko a překladatel je vždy a v plné míře vázán služebním tajemstvím, které nesmí vyrazit nikomu a které se týká všeho, co se tlumočnicko a překladatel dozví při své činnosti u neveřejných jednání a překladů.

§4

Tlumočnicko a překladatel důvěrné informace nikdy nezneužívá.

§5

Tlumočnicko a překladatel zásadně přijímá pouze ty závazky, které odpovídají jeho schopnostem a přípravě. Za výsledek své práce nese plnou morální odpovědnost.

---

¹⁷

http://www.jtunion.org/spip/article.php3?id_article=260&var_recherche=etick%C3%BD+kodex,
24. 7. 2010

§6

Tlumočník a překladatel odmítne vykonávat takovou činnost a zdrží se takového jednání, které by mohly poškodit důstojnost jeho povolání.

§7

Tlumočník a překladatel zásadně projevuje solidaritu se svými kolegy.

§8

Tlumočník a překladatel zprostředkuje jinému tlumočnickovi nebo překladateli tlumočení nebo překlad vždy bezplatně.

§9

Výkon povolání nezkracuje tlumočníka a překladatele na jeho osobních lidských a občanských právech a nesmí být na újmu jeho důstojnosti.

Překladatelská činnost, i když je dle §1,2 převodem výpovědi z jazyka výchozího na cílový za úplatu, není ona úplata jediným důvodem, pro který si překladatelé dráhu profesionálního překladatele vybrali. Těší je také, jak píše Zlata Kufnerová¹⁸, přispívat k výměně kulturních hodnot, propagaci literatury konkrétního národa či k rozvoji a kultivování vlastní mateřštiny.

Z §5 se dočítáme, že překladatel nese za svůj překlad plnou odpovědnost a to jak odbornou (to znamená, že respektuje originál a nenakládá s textem podle sebe), tak mravní (nevybírání si texty podporující násilí, rasovou nenávist či se nedopouští plagiátorství). Dále by neměl odmítat závazky, na které odborně stačí. Například neochota překládat tzv. *triviální literaturu*, podle §5 by se jí zříkat neměl. Tato triviální literatura totiž není v rozporu s jeho mravními hodnotami a odborně na ni stačí. Jedná se pouze o četbu lidovou, většinou jsou to romány. Ačkoli po této lidové četbě intelektuál nesáhne, pořád je více lidí, kteří si vyberou právě ji. Je to tedy četba žádaná, a proto se stále vydává a zřejmě se i nadále

---

¹⁸ Kufnerová, Z., *Čtení o překládání*. Pár slov o psychologii a morálce překladatelské práce, s. 123

vydávat bude. Ačkoliv se překladatel u této literatury podepíše většinou pseudonymem, protože se stydí za žánr, který překládal, může tuto literaturu alespoň povznést jazykově. Problém nastává také tehdy, kdy má překladatel přeložit již přeložené dílo. Aby nedošlo k neúmyslnému plagiátu, je třeba seznámit se s již přeloženými díly a samozřejmě také s originálem. Překlady ovšem pak mají na překladatele vliv a tak je jeho práce o něco ztížená.

4.2 Organizace sdružující překladatele

V České republice existují dvě organizace tlumočnicků a překladatelů: JTP, OP.

JTP = Jednota tlumočnicků a překladatelů

„JTP je nezávislá, otevřená, dobrovolná, profesní organizace profesionálních tlumočnicků a překladatelů. JTP byla založena v roce 1990, aby hájila profesní, pracovní právní a sociální zájmy svých řádných členů, napomáhala jim k dalšímu vzdělávání, propagovala je na trhu práce a informovala je o pracovních příležitostech. JTP dbá na povznesení společenské prestiže profese i kvality překladu a tlumočení.“¹⁹

OP = Obec překladatelů

„sdružuje překladatele krásné literatury i teoretiky, kritiky a historiky zabývající se překladem. Posláním Obce překladatelů je hájit práva, prosazovat profesní zájmy členů a dbát o úroveň a prestiž překladu v české literatuře.“²⁰

OP každoročně uděluje za překlad Státní cenu za překladatelské dílo, Cenu Josefa Jungmana, Cenu Jiřího Levého a Anticenu Skřípece a Skřípeček.

5/ PROBLÉMY V PŘEKLADATELSKÉM PROCESU

Každý překladatel musí řešit problém akribie-přesnosti, akribii je totiž třeba dodržovat jen v určitých případech. Kdyby zásadu akribie překladatel uplatnil

---

¹⁹ <http://www.jtpunion.org/spip/>, 24. 7. 2010

²⁰ <http://www.obecprekladatelu.cz/>, 24. 7. 2010

v celém textu, dopustil by se doslovného překladu. Takže dobrý překladatel by měl znát, ve kterých případech zásadu akribie uplatnit, a ve kterých uplatnit zase svou kreativitu.

Další problém řeší také každý překladatel – interferenci neboli ovlivňování jazyka cílového jazykem výchozím. Jedná-li se o překladatele geneticky příbuzných jazyků, projevuje se interference navíc u tzv. zrádných slov.

5.1 Akribie

Zásadu až vědecké přesnosti neboli akribie v sobě zahrnuje princip funkční ekvivalence. Samozřejmě to není jediná zásada, protože potom by byl text přeložen otrocky. A aby k takovému překladu nedošlo, musí překladatel využít své tvořivosti, kreativity.

Zásada akribie se dodržuje zvláště tehdy, když se v originále objeví citáty z jiných prací nebo překlady názvů různých děl. V takovém případě by si měl překladatel vyhledat originál citátu či názvu určitého díla a přeložit to sám, pokud daný jazyk zná. Pokud ne, měl by se obrátit na někoho se znalostí onoho jazyka. Může se také stát, že onen citát nebo název díla už v češtině existuje a je i pod tímto názvem znám. Potom by překladatel měl použít tuto českou verzi. Při překládání reálií by měl také překladatel respektovat akribii. Obecně však platí zásada, že je třeba respektovat domácí úzus tvarově i pravopisně, psát tedy *Paříž*, nikoli *Paris*, *Toruň* nikoli *Toruń*, *Běščady* nikoli *Bieszczady* atd. Princip přesnosti se týká i nakládání s rozsahem textu. Překladatel může text rozšiřovat i zkracovat. Zatímco krácení textu je většinou neúmyslné (překladatel může přehlédnout odstavec nebo může odstavec vynechat, protože si s ním neví rady), rozšiřování si je dobře vědom. Např. ... *chrčení, v němž se pochodový bubínek mísil s hukotem řeky zachvácené povodňovou vlnou* ... (... *bulgotanie, w którym marszowy werbel mieszał się z hukiem wezbranej rzeki*, ...). Kdy namísto zvýrazněného textu stačilo napsat ... *s hukotem rozvodněné řeky* ... .

5.2 Interference

Pod tímto pojmem se v translologii rozumí ovlivňování mateřštiny (pokud překládáme do mateřštiny) jazykem originálu. Čím bližší jsou si tyto dva jazyky a čím menší má překladatel zkušenosti či je bilingvní, tím je tlak jazyka originálu silnější. U tak blízkých jazyků jako je čeština a polština je tedy interference velice častá. Nejvíce hrozí v oblasti idiomatiky a skladby. Překladatel by tedy měl mít dobrou znalost norem spisovné češtiny, aby interferenci předešel.

Kufnerová, Povejšil a Straková²¹ uvádí, že interference může být dvojího typu, jedná se o kvantitativní chyby a kvalitativní chyby. Uvádí rovněž, že interferovat může lexikální jednotka, vazba, slovosled i frazeologismus. Kritika věnuje většinou pozornost hlavně chybám kvalitativním, podívejme se proč.

5.2.1 Kvantitativní chyby

Jedná se o chyby, kdy překladatel z originálu přejal vazby nebo výrazy, které mají v českém jazyce jiné stylistické uplatnění. „... ovlivňují paralelní varianty natolik, že mohou vést k tzv. relativním změnám, např. k oživení výrazů (vazeb), které jsou v češtině okrajové, nevýrazné, ustupující, archaické apod. Při této interferenci se překladatel nedopouští chyby v pravém smyslu slova, počíná si však stylisticky neobratně.“²² Uvedu příklad z díla Davídek Weiser. *Lidé si úkradkem otírali oči ... (Ludzie ukradkiem ocierali tzy, ...)*. Slovo je sice správně zvolené, ale dnes už trochu archaické. Ani ve slovníku²³ se neuvádí možnost *úkradkem*, slovník nabízí možnosti *kradmo*, *tajně*, *potají*. Proto by bylo vhodnější řešení *Lidé si potají utírali slzy ...*

---

²¹ Kufnerová, Z., Povejšil, J., Straková, V. (in:) Kolektiv autorů: *Překládání a čeština*. II. Jazyková různost a překladová ekvivalence, s. 48

²² Kufnerová, Z., Povejšil, J., Straková, V. (in:) Kolektiv autorů: *Překládání a čeština*. II. Jazyková různost a překladová ekvivalence, s. 48

²³ Oliva, K.: *Polsko-český slovník II. P-Ž*, Academia, Praha 1999, s. 460

5.2.2 Kvalitativní chyby

Jedná se o chyby, kdy překladatel z originálu přejal vazby nebo výrazy, které ale v jazyce českém použity být nemůžou, tyto chyby můžou vést až k doslovnému překladu a dochází k nim jak v morfologické, lexikální i frazeologické rovině. Jsou většinou nepřehlédnutelné, a tak se kritika věnuje převážně těmto chybám. Uvedu několik příkladů rovněž z díla Davídek Weiser.

5.2.2.1 Lexikální jednotky/zrádná slova

Interferovat můžou lexikální jednotky. V polštině a češtině existují takové jednotky, které jsou formálně shodné nebo podobné, avšak mají odlišný význam. Takové jednotky nazýváme *zrádnými slovy*, se kterými se potýkají překladatelé všech geneticky příbuzných jazyků. U překladů polsko – českých a naopak je to dáno tím, že oba tyto jazyky vznikly z praslovanštiny. A patří do skupiny slovanských jazyků. Jejich příbuznost se projevuje hlavně ve slovní zásobě. Spousta českých a polských slov má stejný základ. Např. *matka – matka, otec – ojciec, noha – noga, běhat – biegać*, atd. Ale některá slova, mající stejný základ, se začala významově odlišovat. A právě ta nazýváme zrádnými slovy. Nejznámější jsou (v závorce bude vysvětlení polského výrazu): *brakować/brakovat* (1. chybět, 2. probírat), *czerstwy/čerstvý* (1. suchý, tvrdý; 2. zdravý, čilý), *dziwak/divák* (podivín), *godny/hodný* (1. zasluhující; 2. vážený, důstojný), *grad/hrad* (kroupy), *konieczny/konečný* (nutný, nezbytný), *kwiecień/květen* (duben), *liczydło/líčidlo* (počítadlo), *nieprzytomny/nepřítomný* (člověk v bezvědomí), *niezdolny/nezdolný* (neschopný), *odnoże/odnože* (nohy), *odporny/odporný* (1. odolný, vzdorující; 2. obranný; 3. vzdorný, vzdorovitý), *okres/okres* (1. doba, období; 2. čtvrtletí; 3. perioda), *otoczyć/otočit* (1. obklopit; 2. obalit; 3. obklíčit; 4. vysoustružit), *plecy/plece* (1. záda, 2. opěradlo), *pływać/plivat* (plavat), *podobać się/podobat se* (líbit se), *popierać/popírat* (1. podporovat, 2. zdůvodňovat), *poprawić/popravit* (1. opravit, upravit; 2. zlepšit, vylepšit, 3. spravit), *postój/postoj* (odpočinek, zastávka), *powieść/pověst* (román), *prawie/právě* (skoro, blízko, téměř), *ruszyć/rušit* (1. vyrazit, dát se do pohybu; 2.

zahýbat, dotknout, pohnout se; 3. spustit, zahájit, začít), sklep/sklep (obchod), sklepienie/sklepení (1. klenba, klenutí; 2. překlad-nade dveřmi), sprawa/správa (1. věc, záležitost; 2. soudní řízení; 3. bitva), statek/statek (1. loď, parník; 2. *zprav. mn.* nádobí), suknia/sukně (šaty), urok/úrok (1. kouzlo, půvab; 2. *zprav. mn.* čáry), wolno/volno (1. pomalu, zvolna; 2. volně; 3. je dovoleno, je možno), wspaniały/spanilý (1. nádherný, krásný; 2. okázalý, přepychový), zachód/záchod (západ), zajazd/zájezd (1. příjezd; 2. zájezdní hostinec), zapach/zápach (pach, vůně), żałować/žalovat (1. litovat, 2. vyčítat si, 3. cítit s kým), atd.

I v románu Davídek Weiser se objevilo pár zrádných slov, které překladatel neodhalil. ..., *jako by krotiteli říkal (=panter): Neruš, je moje!* (... , *jakby szantażowała tresera, mówiąc: „Nie rusz, to moje!”*). Ovšem „ruszyć“ znamená 1. vyrazit, dát se do pohybu; 2. zahýbat, dotknout, pohnout se; 3. spustit, zahájit, začít. Věta by tedy měla správně znít: ..., *jako by krotiteli říkal: Nehýbej se, je moje!/Ani se nehni, ...!* *Gotické sklepení (gotyckie sklepienia)*. „Sklepienie“ ale znamená 1. klenba, klenutí; 2. překlad-nade dveřmi. Správné znění tedy je *gotické klenby. Spanilý monument (wspaniały monument)*. Ale protože „wspaniały“ znamená 1. nádherný, krásný; 2. okázalý, přepychový; hodil by se zde spíše výraz *okázalý monument. Bílé plece (białe plecy)*. „Plecy“ jsou ale 1. záda; 2. opěradlo. Zde je tedy adekvátní výraz *bílá záda. Množství chlupatých odnoží (ilość kosmatych odnóży)*. Slovo „odnóże“ v zoologii znamená nohy. Adekvátní překlad by tedy byl *množství chlupatých nohou*.

5.2.2.2 Slovosled

Dále může interferovat slovosled: „Česká věta se vyznačuje, jak známo, tzv. **aktuálním členěním**, jehož podstatou je rozlišování informace již známé, tzv. základu výpovědi neboli *tématu*, a informace v dané situaci nové, jádra výpovědi

neboli *rématu*. Nová informace se v češtině na rozdíl od řady jazyků, ..., klade na konec věty.²⁴

Např. ..., *mě matka poslala do Cyrsonova obchodu pro zeleninu. Rád jsem tam chodil.* (... *matka wysłała mnie do sklepu Cyrsona po wloszczyznę. Lubilem tam chodzić, ...*) Správný slovosled by tedy byl: ..., *mě matka poslala do Cyrsonova obchodu pro zeleninu. Chodil jsem tam rád.*

5.2.2.3 Frazeologizmy

Také se interference můžou objevit v doslovném překladu frazeologizmů, např. ... *měla prsa jako velké hliněné mísy, ...* (... *miata wielkie jak donice piersi, ...*). „Donice“ sice doslova „hliněné mísy“ jsou, ale v češtině se prsa opravdu k hliněným mísám nepřirovnávají. Takže se měl překladatel snažit najít adekvátní výraz v češtině, jako třeba: ... *měla prsa jako dva velké balóny, ...* . Nebo spojení: ... *spolu nic nesouhlasí a nedrží dohromady* (... , *nic się ze sobą nie zgadza i nie trzyma kupy*). Zde by se lépe hodilo české ustálené spojení: ...*spolu nic nesouhlasí a nedává smysl*. Také neexistuje spojení *nahá pravda (naga prawda)*, ale *holá pravda*. Stejně tak se neuzívá *čas od času (od czasu do czasu)*, ale *občas*. Nebo ... *žádný z kluků by se takové věci nezbavil jen tak, sám od sebe, za sebevětší poklady* (*nikt z chłopaków tak sam z siebie nie pozbyłby się za żadne skarby takiego znaleziska*). Ekvivalentní spojení by však znělo *žádný z kluků by se takového nálezu jen tak, sám od sebe, nezbavil za nic na světě*.

5.2.2.4 Vazby

Dále se interference projevují ve vazbách:

- předložkových

---

²⁴ Kufnerová, Z.: *Čtení o překládání*. O interferenci, s. 46

Třeba místo: *Podíval jsem se v tu stranu, ... (Spojrzalem w stronę, ...)* by mělo být: *Podíval jsem se na stranu, ...* Další př.: ..., *že pro ženu krotitele, oblečenou v přiléhavý kostým... (... dla żony domptera ubranej w obcisły kostium, ...)*. Správná vazba je: ..., *že pro ženu krotitele, oblečenou do přiléhavého kostýmu ...* . Nesprávná je také vazba ve větě: ... *tvář se usmívala jak na reklamě Coca-Coly.* (... *twarz uśmiechnęła się jak na reklamie coca-coli.*) V českém jazyce se užívá vazba ... *jak v reklamě na Coca-Colu.* Nebo ..., *ani v čase školních akademií,* ...(..., *ani w czasie szkolnych akademii, ...*). Toto spojení se v češtině překládá jako *během*.

- opisných.

Např.: *objal mě úlek (ogarnęło mnie przerażenie)*. V tomto případě se jedná o doslovný překlad, lepší by bylo použít odpovídající významové sloveso či jiný jednoslovný výraz: *zděsil jsem se*.

V každém jazyku se interference projevují jinak, interferovat můžou i vazby deminutivní (např. *small brother* nebude *malý bratr*, ale *bratříček*) apod., ale to se polštiny a češtiny příliš netýká, protože oba jazyky jsou na deminutiva bohaté.

6/ KRITIKA PŘEKLADU? RECENZE!

Jak jsem již uvedla, cílem zkoumání kritiky překladu jsou konkrétní chyby určitého díla. Teorii a kritiku překladu nelze zaměňovat. Protože translologie se zabývá konkrétním problémem, kdežto kritika konkrétním dílem. Podle Dagmar Knittlové²⁵ by kritika měla být objektivní a měla by se zakládat na analýze překladatelských operací, které umožňují účinné převedení všech parametrů textu. „Skutečná kritika překladu však u nás až na výjimky téměř neexistuje, neboť je to disciplína časově i kvalifikačně neobyčejně náročná, a přitom chabě honorovaná. Takzvané recenze přeložených knih, vycházející vesměs v denním tisku, proto

---

²⁵ Knittlová, D.: *K teorii i praxi překladu*. Význam teoretických studií, s. 192

pojednávají převážně jen o obsahové stránce díla, zatímco překlad většinou zcela opomíjejí, jako by byl v české verzi knihy čímsi podružným či dokonce samozřejmým, ...²⁶

6.1 Recenze díla Davídek Weiser

Také recenze díla Davídek Weiser se objevily v českých novinách. *Hospodářské noviny*, *Mladá fronta Dnes* a *Denní telegraf* opravdu pojednávaly jen o obsahové stránce. Obsah díla tedy hodnotili kladně. Tak např. Josef Chuchma, z *Mladé fronty Dnes*, svůj článek zakončuje těmito slovy: „Vždyť Hellera a jeho spolužáky učitelé vesměs trýznili a otcové nefungovali, protože zalévali své žaly v putykách. Čtenář, dovedený až sem, přestane vnímat hranice času a země – ocitne se v krajině, jíž rozumí a kterou byl možná dokonce sám nucen prochodit.“²⁷

Avšak *Tvar* a *Lidové noviny* se o překladu zmínily. Jiří Červenka z *Lidových novin* o překladu tohoto díla sice napsal jen pár řádků, ale důležité je, že se o tom zmínil: „Škoda, že u celkem zdařilého překladu působí rušivě polonismy typu „dávná pruská kasárna“, „nečinná cihelna“ a jiné.“²⁸ Václav Burian z novin *Tvar* se také, poté co dílo po obsahové stránce vychválil, na závěr svého článku zmiňuje o překladu: „Škoda jen, že Weiser Dawidek nevychází v dobrém překladu – chyby nacházíme i při letném listování. Řekněme tedy namátkou, že przesłuchanie je spíše „výslech“ než „vyslychání“, przymierze spíše „úmluva“ než „příměří“, sklepienia jsou spíše „klenby“ než „sklepení“, wypadki bieżące spíše „aktuální události“ než „běžné záležitosti“, manie przesładowcze spíše „stihomamy“ nebo „perzekuční bludy“ než „mánie pronásledování“, wspaniały spíše „okázalý“ nebo „vznešený“ než „spanilý“. Otázka Znasz księgę Hioba? Znamená „Znáš knihu Jobovu?“, nikoliv „Znáš pátera Hioba?“. Sądy pańskie jsou spíše „výroky Páně“ než „státní úsudky“. ... . Navzdory výhradám vůči překladu knihu vřele doporučme. Patří k nejvýznamnějším dílům nejnovější polské

---

²⁶ Kufnerová, Z.: *Čtení o překládání*. O překladatelském řemesle, s. 7

²⁷ *Mladá fronta Dnes*: rok 1996. Roč. 7, č. 227, s. 19

²⁸ *Lidové noviny*: rok 1996. Roč. 9, č. 168. Příl. Nedělní Lidové noviny. Č. 29, s. XIV.

literatury. Chyby, alespoň jejich velká část, nemusí toho, kdo polsky neumí, příliš rušit.“²⁹

6.2 Obsahová stránka díla Davídek Weiser

Román Pawla Huella s názvem Weiser Dawidek, který vyšel v Polsku roku 1987, byl kladně přijat kritikou a setkal se i s velkým ohlasem čtenářů. Toto dílo je považováno za nejlepší román osmdesátých let v Polsku, svědčí o tom i film z roku 2000 natočený právě podle této knihy. Film má název Weiser. Režiroval ho Wojciech Marczewski. Děj se odehrává se na pozadí politických změn: W. Gomulka se vrátil ze stalinského vězení, lidé v rádiu poslouchají jeho projevy a jsou jimi nadšeni. „Román nepostrádá jisté autobiografické rysy a sám autor přiznává, že v dětství prožil trauma samotáře a outsidera a že psaní románu pro něho bylo určitou psychoterapií.“³⁰

Děj se odehrává v Gdaňsku a odvíjí se ze dvou perspektiv, jednak z perspektivy chlapců, kteří jsou kvůli Weiserovi u výslechu, jednak z perspektivy vypravěče Hellera (jednoho z chlapců, který se už stal dospělým mužem).

Chlapci Weisera znali, byli to jeho spolužáci, avšak v létě roku 1957 ho poznali ze zcela jiného úhlu. Přestali se mu posmívat a šikanovat ho. Ukázalo se totiž, že umí takové věci, nad kterými rozum stojí. Uměl pohledem zkrotit pantera, uměl levitovat i chodit bosa po rozžhavených uhlících. Chlapci ho začali uctívat jako nějakého Boha, a když jim navíc začal připravovat výbuchy, byli nadšeni. Stalo se ale to, že při posledním výbuchu, Weiser zmizel. A tak začal krutý výslech, chlapce ve škole drželi dlouho do noci a používali různé bolestivé vyšetřovací metody. Mysleli si, že Weiser s Elkou umřeli, a že chlapci jejich těla zakopali. Tak to samozřejmě nebylo, ale co se doopravdy stalo, povědět nechtěli, Weiserovi totiž přísahali, že nic nepoví. A již dospělý Heller se stále vrací ke

---

²⁹ *Tvar*: rok 1997. Roč. 8, č. 2, s. 22

³⁰ Červenka, J., *Lidové noviny*: rok 1996. Roč. 9, č. 168. Příl. Nedělní Lidové noviny. Č. 29, s. XIV.

vzpomínám z onoho léta a klade si otázky, co se s Weiserem doopravdy stalo? Kým vůbec byl? Ale odpověď na tyto otázky nenachází.

6.2.1 Paweł Huelle-autor díla Weiser Dawidek

Paweł Huelle je básník, prozaik, literární kritik a autor rozhlasových pořadů. Jeho životopis se nachází i na českém portále Wikipedia³¹. Narodil se 10. 9. 1957 v Gdaňsku. Vystudoval polskou filologii na Gdaňské univerzitě. Poté přednášel filozofii na Lékařské fakultě a v druhé polovině devadesátých let působil jako ředitel Gdaňského centra Polské televize. Svému rodnému městu, Gdaňsku, se věnoval ve většině své tvorby. Jmenuju opět dílo *Weiser Dawidek*, dále *Ostatnia wieczera*, *Castorp* nebo také *Mercedes-Benz . Z listów do Hrabala*. Dále napsal *Opowiadania na czas przeprowadzki (Povídky pro dobu stěhování)*, *Wiersze (Básně)*, *Pierwsza miłość i inne opowiadania (První láska a jiné povídky)*, *Inne historie*, *Byłem samotny i szczęśliwy (Byl jsem sám a šťasten)*, *Opowieści chłodnego morza*, *Pod dębami (Pod duby)*, *Kto mówi o czekaniu (Kdo mluví o čekání)* aj.

Huelle je držitelem několika cen, za *Weisera Dawidka* obdržel cenu Kościelskich. Byl také nejednou nominován na polskou literární cenu NIKE či na cenu Mediów Publicznych v oblasti krásné literatury Cogito.

O svém rodném městě, v rozhovoru s historičkou Pavlínou Kourovou pro iDNES.cz³², uvedl, že co se v Gdaňsku stalo po válce (osud Němců a nastěhování lidí jak z Polska, tak z bývalých zemí Sovětského svazu a to často za dramatických okolností, protože každá čtvrtá rodina tehdy přišla o své domy, byty, rodinné památky atd.), ovlivnilo jistým způsobem i jeho generaci, protože stále cítil stesk svých rodičů a prarodičů. Navíc Huelle vyrůstal v šedesátých

---

³¹ http://cs.wikipedia.org/wiki/Paweł_Huelle , 28.7. 2010

³² http://zpravy.idnes.cz/bohumiil-hrabal-byil-genius-rika-polsky-spisovatel-pawel-hulle-pte-/kavarna.asp?c=A100409_144040_kavarna_chu , 28. 7. 2010

letech, kdy o jejich duše válčily dvě instituce-komunistická škola a katolická církev. Jenže oni chtěli svobodu.

Paweł Huelle (stejně jako většina Poláků) obdivoval českého spisovatele Bohumila Hrabala. A ačkoliv se s ním nikdy nesetkal osobně, jeho smrt ho zasáhla. A protože litoval, že mu nikdy nenapsal ani jeden dopis, rozhodl se tak učinit alespoň po jeho smrti. A tak vzniklo dílo *Mercedes-Benz . Z listów do Hrabala*. Letos v dubnu vyšlo i české vydání pod názvem *Mercedes-Benz. Z dopisů Hrabalovi*. Toto dílo je jakýmsi vyjádřením poklony tomuto českému spisovateli.

7/ PRAKTICKÁ ČÁST

<u>Polský originál</u>	<u>Český překlad</u>	<u>Návrh překladu</u>
Str. 7	Str. 9	
..., „przesłuchanie”, ...	..., „vyslychání“, ...	..., „výslech“, ...
Właściwie jak to się stało, ...	Jak se to stalo, ...	Jak se to vlastně stalo, ...
... , to ból lewej nogi, ...	... , bylo mravenčení v levé noze, ...	... , byla bolest v levé noze, ...
..., „aby wszystko wytłumaczyć raz jeszcze, po kolei i bez żadnych zmyśleń ”.	... „všechno pěkně vysvětlit ještě jednou, postupně a bez úmyslů “.	... „všechno pěkně vysvětlit ještě jednou, postupně a bez výmyslů “.
Mężczyzna w mundurze ocierał pot z czoła, patrzył na nas tępym wzrokiem umęczonego zwierzęcia i groził palcem, ...	Muž v uniformě si otíral pot z čela, zíral na nás tupým pohledem zmučeného zvířete a co chvíli hrozil prstem a ...	Muž v uniformě si otíral pot z čela, zíral na nás tupým pohledem vyčerpaného zvířete a co chvíli hrozil prstem a ...
..., i było nam żal minionego lata.	..., a bylo nám líto upływajících léta.	..., a bylo nám líto uplynulého léta.

Str. 8

... zachowywał
umiarkowany
spokój, ...

..., szeptal na ucho
temu w mundurze
jakieś informace, po
czym obaj spoglądali
na naszą trójkę z
jeszcze większym
zainterесowaniem,
poprzedzajícím
zwykle nová sέrie
pytań.

To jest za **poważna**
sprawa ...

..., a dzisiaj **trzeba**
całą naga prawdę na
stól!

Nie wiedzieliśmy
wprawdzie, **jak**
wygláda naga
prawda, ale **żaden** z
nas przeciez **nie**
kłamał,...

..., gdy zaś mężczyzna
w mundurze **dodawał**
sklad zardzewiałej
amunicji, nikt z nas
nie przeczył, že gdzieś
taki sklad na pewno
był, **a moze i jest**
jeszcze teraz, ...

Gdyby na przykład
zapytali nas, czy
byliśmy świadkami
wybuchów Weisera,
každý przytaknąłby
skwapliwie, že tak,
nikt jednak nie

Str. 10

... zachovával
umírněný klid, ...

... šeptal do ucha toho
uniformovaného
nějaké informace, pak
se oba zadívali **se**
zájmem na naši
trojici a následovala
obvykle nová sέrie
otázek.

To je příliš **důležitá**
záležitost, ...

..., dnes **je třeba**
položit na stůl nahou
pravdu!

Nevěděli jsme sice,
jak vypadá nahá
pravda položená na
stole, ale **žádný** z nás
přece **nelže,**...

..., a když muž
v uniformě
připomínal sklad
zrezavělého střeliva,
nikdo z nás
neodporoval, že by
kdesi takový sklad
opravdu **nemohl** být,
a to ještě dnes, ...

Kdyby se nás
například zeptali,
jestli jsme byli svědky
výbuchů, které Weiser
připravil, každý by
chvatně přitakal, že
ano, ale **žádný**

... zachovával
přiměřený klid, ...

... šeptal do ucha toho
uniformovaného
nějaké informace, pak
se oba **s ještě větším**
zájmem zadívali na
naši trojici a obvykle
následovala nová sέrie
otázek.

To je příliš **vážná věc,**
...

..., dnes **musíte s**
holou pravdou ven!

Nevěděli jsme sice,
jak holá pravda
vypadá, ale **nikdo**
z nás přece **nelhal,** ...

..., a když muž
v uniformě **přidával**
sklad zrezavělého
střeliva, nikdo z nás
neodporoval, že by
někde takový sklad
opravdu **mohl** být a
možná je ještě dnes,
...

Kdyby se nás
například zeptali,
jestli jsme byli svědky
výbuchů, které Weiser
připravil, každý by
horlivě přitakal, že
ano, ale **nikdo z nás**

potrafilby
powiedzieć, ...

str. 9

..., **od czasu do czasu**
zapraszając tylko
Elkę.

Str. 9

Szymek i Piotr stali
po bokach, a ja w
samym środku, ...
Oni mogli **ratować**
się spojrzzeniami w
lewo lub prawo, ...

Zamiast
oczekiwanego lotu
coraz **gęściej** padały
pytania, ...

..., tak jak lato,
którego ostatnie
odgłosy dobiegały do
naszych uszu ...

-Człowiek nie może
zginąć zupełnie bez
śladu- ...

Str. 10

Być może chciał
wiedzieć, skąd Weiser
bral materiał
wybuchowy do
swoich eksplozji, a
może zapytał o coś
zupełnie **blahego**, ...

Wszystko to krążyło
nieuchronnie wokół
tych dwojga, ...

..., jak ci trzej **męczą**
się z nami, ...

bychom nemohli říci,
...

Str. 10

..., a jen **čas od času**
přizval Elku.

Str. 11

Šimon a Petr stáli
vedle mne, já
uprostřed ... . Oni se
mohli **osvobodovat**
pohledem vlevo nebo
vpravo, ...

Namísto očekávaného
letu padaly otázky
stále **hustěji**, ...

..., tak jako léto,
jehož poslední
pozdravy dolétaly
k našim uším ...

„Člověk nemůže
zahynout bez
jakékoliv stopy,“ ...

Str. 12

Chtěl, zdá se, vědět,
odkud bral Weiser
výbušniny ke svým
explozím; zeptal se
možná nakonec na
něco úplně
malicherného, ...

Vše se točilo kolem
těch dvou, ...

..., jak se ti tři s námi
mučí, ...

by nemohl říci, ...

..., a jen **občas**
přizval Elku.

Šimon a Petr stáli
vedle mne, já
uprostřed ... . Oni se
mohli **zachraňovat**
pohledem vlevo nebo
vpravo, ...

Namísto očekávaného
letu padaly otázky
stále **častěji**, ...

..., tak jako léto,
jehož poslední **ohlasy**
přilétaly k našim
uším ...

„Člověk nemůže
zmizet bez jakékoliv
stopy,“ ...

Je možné, že chtěl
vědět, odkud bral
Weiser výbušniny ke
svým explozím,
možná se nakonec
zeptal na něco úplně
nepodstatného, ...

Vše se **neodvratně**
točilo kolem těch
dvou, ...

..., jak se ti tři s námi
trápí, ...

Str. 11

..., kiedy M-ski
polecił nam wyjść **do**
sekretariatu ...

Str. 11

..., co przyjęliśmy za
widomy znak
opatrzności, ...

Wiadomo było, że
każdy będzie mówił
tak, jak **czuje**, ...

Właściwie jak to się
stało, że **poznaliśmy**
Weisera?

Str. 12

..., zadowalał się
milczącym
kibicowaniem, ...

Str. 12

Był niewielkiego
wzrostu, ...

..., miał przy tym
chorobliwie **białą**
cerę, ...

..., a na drzwiach do
ich mieszkania
widniała żółta tablica
...

I to było właściwie
wszystko, co
mogliśmy o nim
powiedzieć, ...

Str. 13

..., zanim **rozplyną**
się w nicosć.

Str. 12

..., když nám M-ský
nařídil jít **do**
sekretariátu ...

Str. 13

..., kterou jsme přijali
jako **viditelný znak**
prozřetelnosti, ...

Věděli jsme, že každý
bude mluvit, jak
pocituje, ...

Jak se vlastně stalo, že
jsme **se poznali**
s Weiserem?

Str. 13

..., spokojil se
s **němým fanděním**,
...

Str. 14

Byl nevysoký, ...

..., jeho pokožka byla
až chorobně **bílá**, ...

... a na dveřích jejich
bytu **byla viditelná**
žlutá tabulka ...

A to bylo vlastně
všechno, co jsme o
něm mohli **povědět**,
...

Str. 15

..., než se **rozplynou**
v nicotu.

..., když nám M-ský
nařídil jít **na**
sekretariát ...

..., kterou jsme přijali
jako **jasnou známku**
prozřetelnosti, ...

Věděli jsme, že každý
bude mluvit, **jak to**
cítí, ...

Jak se vlastně stalo, že
jsme **se seznámili**
s Weiserem?

..., spokojil se
s **tichým přihlížením**,
...

Nebyl příliš vysoký,
...

..., jeho pokožka byla
až chorobně **bledá**, ...

... a na dveřích jejich
bytu **byla vidět** žlutá
tabulka ...

A to bylo vlastně
všechno, co jsme o
něm mohli **říci**, ...

..., než se **ztratí**.

... z **nieukrywaną**
dumą.

... ostatnia **smuga**
kadzidlano zapachu
...

Str. 14

Do końca roku
szkolnego **pozostały**
dni liczone na
palcach, ...

Str. 15

Bo Weiser mógł na
nas czekać od samego
początku i to chyba
właśnie jest
najistotniejsze w
historii, ...

A jednak powstrzymał
nadpływającą falę
spocynych ciał ...

Str. 15

..., która **rosła** w
nienawiść, ...

..., i już widzieliśmy
jego białe obnażone
plecy, ...

Str. 17

...w nadziei
rozjaśnienia kilku
innych jeszcze spraw,
...

Str. 17

..., kiedy koszula
Weisera frunęła w
powietrzu ...

... s **nezakrywanou**
hrdostí.

... poslední **kotouč**
kadidlové vůně ...

Str. 15

Do konce školního
roku zbývalo pár dnů,
bylo je možné
spočítat na prstech, ...

Str. 16

Weiser nás mohl
očekávat od samého
počátku a to je asi to
nejjistější v **historii**,
...

A přece ovládal **řítící**
se vlnu zpocyných těl
...

Str. 17

... a ten **rostl**
v nenávist ...

Už jsme viděli jeho
obnažené bílé **plece**,
...

Str. 18

... v naději na
rozřešení ještě
několika jiných otázek
...

Str. 19

..., kdy Weiserova
košile létala **povětrím**
...

... s **neskrývanou**
hrdostí.

... poslední **pás**
kadidlové vůně ...

Do konce školního
roku zbývalo pár dnů,
které **se daly** spočítat
na prstech, ...

Weiser nás mohl
čekat od samého
počátku a to je asi to
nejjistější v **příběhu**,
...

A přece ovládal **valící**
se vlnu zpocyných těl
...

... a ten **přerůstal**
v nenávist ...

Už jsme viděli jeho
obnažená bílá **záda**,
...

... v naději na
osvětlení ještě
několika jiných otázek
...

..., kdy Weiserova
košile létala
vzduchem ...

Str. 18

Na przedzie
rozrukanej **czereďy**
biegł więc Piotr,...

Str. 18

To, co zobaczyliřmy,
przekraczało **zdolnoř**
rozumienia
zbrodniczych
mořliwořci natury.

Wystarczyło **wsadzić**
rękę do wody, ...

... rybnią zupę, w
którá można było
napluć z obrzydzenia.

W **pořarze** czerwca
zewłoku gniły, ...

..., pęczniejąc jak
nadymane rybie
pęcherze, ...

..., **pojawiły się roje**
much ...

Wszystko **na nic** - ...

... błękitne niebo,
łudzace doskonałą
czystořcią.

Str. 19

..., nigdy **nie**
przyszłoby nam **do**
głowy řledzić
Weisera, ...

Str. 19

..., jak kařda
prawdziwa **opowieř**,
musi mieć ...

Str. 19

V řele řitíciřo se
stáda běžel Petr, ...

Str. 20

Co jsme uviděli,
přesahovalo
pochopení zlořinných
schopností přírody.

Stařilo **strřit** ruku do
vody, ...

... rybí polévku, do
níř se dalo s odporem
jen plivnout.

V řervnovém **úpalu**
uhynulá řeła hnila, ...

..., pukala jako
nadymané rybí
měchýře...

..., **se objevily roje**
much ...

Vřechno **k niřemu** -
...

..., modré nebe
mámivé svou
dokonalou řistotou.

Str. 20

..., nikdy by nám
nepřiřlo sledovat
Weisera, ...

Str. 21

... jako kařdý
pravdivý **román**,
musí mít ...

V řele řitíciřo se
davu běžel Petr, ...

Co jsme uviděli,
přesahovalo **řápání**
zlořinných schopností
přírody.

Stařilo **ponořit** ruku
do vody, ...

... rybí polévku, do
níř se dalo **jen**
s odporem plivnout.

V řervnovém **horku**
uhynulá řeła hnila, ...

..., pukala jako
nafouknuté rybí
měchýře...

..., **se vyrojila hejna**
much ...

Vřechno **bylo na nic** -
...

..., modré nebe
mámící svou
dokonalou řistotou.

..., nikdy by nás
nenapadlo sledovat
Weisera, ...

... jako kařdý
pravdivý **příběh**,
musí mít ...

Zanim **zabrzmiało**
nazwisko Piotra ...

..., zobaczyłem
wielkie czerwone
ucho Szymka,
nabrzmiałe i
nienaturalnie
wyciągnięte.

Tak, **udział** M-skiego
w całej historii ...

Str. 20

..., ci właśnie
uczniowie nazajutrz,
albo najdalej za dwa
dni, będą mieli wizytę
M-skiego w domu i
M-ski będzie pytał
rodziców, ...

..., że to bardzo
ważne.

Str. 22

... rozczłonkowują się
w ogromną ilość
kosmatych **odnóży**.

... zapełnianie białej
plamy, zatykanie
dziury linkami ...

... i **pekniętych** płyt
...

Str. 23

I **jeśli** przypominam
sobie z poczuciem
pewnego **zdumienia**,
...

Než **zahřmělo**
Petrovo jméno ...

..., uviděl jsem
Šimonovo **odstálé**,
červené ucho, nateklé
a nepřirozeně **velké**.

Úděl M-ského v celé
té historii ...

Str. 22

..., právě ti žáci
budou mít zítra nebo
nejpozději do dvou
dnů doma návštěvu
M-ského a **M-ský se**
s obludnou
starostlivostí bude
vypytávat jejich
rodičů, ...

..., že je to velmi
pozoruhodné.

Str. 24

... se rozdělují
v množství chlupatých
odnoží.

... zaplňováním
bílých stránek,
ucpáváním **děr** mezi
linkami ...

... a **popukaných**
desek ...

Str. 25

A **jestli** si
vzpomínám,
s pocitem určitého
podivení, ...

Než **zaznělo** Petrovo
jméno ...

..., uviděl jsem
Šimonovo **velké**
červené ucho, nateklé
a nepřirozeně
vytáhnuté.

Účast M-ského
v celém tom příběhu
...

...

..., právě ti žáci
budou mít zítra nebo
nejpozději do dvou
dnů doma návštěvu
M-ského a **M-ský se**
bude vypytávat jejich
rodičů, ...

..., že je to velmi
důležité.

... se rozdělují
v množství chlupatých
nohou.

... zaplňování bílých
stránek, ucpávání
mezer mezi linkami.

... a **popraskaných**
desek ...

A **pokud** si
vzpomínám,
s pocitem určitého
údivu, ...

Str. 25

Bo w **pirwszym okresie**, kiedy nie wiedzieliśmy nic o piwnicy w starej cegielni ...

- w tym okresie, kiedy **nieświadomi niczego** ...

..., słowa i sposób zachowania **uleciały** nam z pamięci zupełnie.

On **wsączył** pamięć o sobie całkiem **niepostrzeżenie** ...

... i całkiem bez **związku z** obłokiem kadzidłanego dymu...

Str. 26

... - bo przecież nikt z chłopaków tak sam z siebie nie pozbyłby się **za żadne skarby takiego znaleziska**.

Str. 26

..., a przez uchylone okno sekretariatu **dochodziły** leniwe dźwięki ...

..., kroki przechodniów **mieszały się** z okrzykami dzieciarni, ...

Str. 27

V **první čas**, kdy jsme nic nevěděli o staré cihelně ...

..., v době naší **neznalosti**, ...

..., slova i způsob chování nám dávno **vyletěly** z paměti.

On nám **vtiskl** vzpomínku na sebe **nepostřehnutelně**, ...

... a docela bez **vztahu k** oblaku kadidlového dýmu ...

Str. 27

..., přece žádný z kluků by se takové věci nezbavil jen tak, sám od sebe, **za sebevětší poklady**.

Str. 28

... a pootevřeným oknem k nám **dolétaly** lenivé zvuky ...

..., kroky chodců se **sražely** s křikem dětí, ...

Ze začátku, když jsme nic nevěděli o sklepě ve staré cihelně ...

..., v době naší **nevědomosti**, ...

..., slova i způsob chování nám dávno **vymizely** z paměti.

On nám **vryl** vzpomínku na sebe docela **nenápadně**, ...

... a docela bez **souvislosti s** oblakem kadidlového dýmu ...

..., přece žádný z kluků by se takového nálezu jen tak, sám od sebe, nezbavil **za nic na světě**.

... a pootevřeným oknem k nám **doléhaly** lenivé zvuky ...

..., kroky chodců se **mísily** s křikem dětí, ...

... skąd **oprócz**
czerwonych
spadzystych dachów
widać było lotnisko
położone **już** za
torami kolejowymi ...

Str. 27

..., ani **w czasie**
szkolnych akademii,
...

... dziesiątki razy aż
do znudzenia, ...

Str. 29

Weiser **kazał** nam jak
zawsze czekać ...

Zaraz potem ziemia
zadrżała od eksplozji
...

Str. 29

..., zaczęły się
poszukiwania ...

Str. 30

..., jeśli był jeszcze
drugi **magazyn**, ...

Str. 30

..., będziecie
odpowiadać **za**
współudział ...

..., a w poprawczaku
nauczą was rozumu!

Str. 31

..., **stawiali** pytania,
...

... odkud **mimo** strmé
červené střechy je
vidět i letiště, ležící
už za železničními
kolejemi, ...

Str. 29

..., ani **v čase**
školních akademií, ...

... desetkrát po sobě
až **k dezolátní nudě**,
...

Str. 30

Weiser nám **nakázal**,
jako vždycky,
abysme čekali ...

a hned potom se země
otřásla od výbuchu
...

Str. 31

... začalo **hledání** ...

Str. 31

..., jestli byl ještě
druhý **magazín**, ...

Str. 32

..., budete se
zodpovídat **za**
spoluúčast ...

„... a v polepšovně
vám napraví hlavu!“

Str. 32

..., **dávali** otázky, ...

... odkud **přes** strmé
červené střechy je
vidět i letiště, ležící
hned za železničními
kolejemi, ...

..., ani **během**
školních akademií, ...

... desetkrát po sobě
až **do omrzení**, ...

Weiser nám **nařídil**,
jako vždycky,
abychom čekali ...

... a hned potom se
země **otřásla**
výbuchem ...

... začalo **pátrání** ...

..., jestli bylo ještě
druhé **skladiště**, ...

..., budete se
zodpovídat **ze**
spoluúčasti ...

„... a v polepšovně
vás přivedou k
rozumu!“

..., **kladli** otázky, ...

(po którym zresztą **spodziewali się** czegoś znacznie gorszego)

Str. 31

..., żeby **nadażyć** za jego dłonią, ...

Str. 32

... mało odporny na **stłuczenia**.

Str. 33

... i czerwoną sukienkę, **noszoną w upalne dni**.

... albo celnie podać piłki, gdy graliśmy mecz na murawie obok **pruskich** koszar.

Muszę jednak **uporządkować** fakty.

Str. 33

... i to właśnie **kaže** mi teraz spisać ...

Str. 34

... na plaży uwijali się od rana mężczyźni z drewnianymi grabiami, **takimi jak do zbierania siana**, i zgarniali nimi zwały rybich zewłoków, ...

Działania te **miały** jednak efekt odwrotny do zamierzonego - ...

(o němž se **domýšleli** to nejhorší)

Str. 33

..., abych **to stačil** za jeho rukou, ...

Str. 33

... málo odolný proti **ranám a mačkání**.

Str. 34

... a její červené šatečky.

... anebo přesně přihrát míč, když jsme hráli na trávě vedle **pustých** kasáren ...

Musím však **urovnat** fakta.

Str. 35

... a právě to mi teď **káže** sepsat ...

Str. 35

... na plážích se od rána točili muži s dřevěnými hráběmi a shrnovali jimi rybí zbytky, ...

Dávalo to však zcela opačný efekt, než byl záměr: ...

(od kterého **očekávali** to nejhorší)

..., abych **dohnal** jeho ruku, ...

... málo odolný proti **pohmožděninám**.

... a její červené šatečky, **které nosila během parných dnů**.

... anebo přesně přihrát míč, když jsme hráli na trávě vedle **pruských** kasáren ...

Musím však **srovnat** fakta.

... a právě to mě teď **nutí** sepsat ...

... na plážích se od rána točili muži s dřevěnými hráběmi, **s takovými, které se používají na sbírání sena**, a shrnovali jimi rybí zbytky, ...

Mělo to však zcela opačný efekt, než byl záměr: ...

Str. 34

... kterýs z nas
wsiadał w tramwaj ...

Str. 35

... bylo przyjemniej
niž na **podwórku** i
ulicy.

Str. 35

-**Nie** wyrzekajcie się
Boga, ...

Str. 36

..., to **na pewno** nie
z gatunku tych, ...

Str. 36

Plakać będzie i
upadnie ziemia,
zwątleje i **obali się**
okrag ziemski, ...

Przeto że ta ziemia
splugawiona jest
przez obywateli,
albowiem przestąpili
prawa, odmienili
ustawy, naruszyli
przymierze wieczne!

Str. 37

-A tak będzie
nachylony człowiek-
... – a **zacyjny** mąż
poniżony będzie i
oczy **wyniosłych**
zniżone będą.

Str. 38

... bo i światło zaćmi
się przy **wytraceniu!**

Str. 36

... některý z nás **vsedl**
na tramvaj ...

Str. 36

... bylo příjemněji než
na **dvorkách** nebo na
ulici.

Str. 37

„**Neodříkejte** se
Boha, ...“

Str. 37

..., pak **najisto** ne
z těch, ...

Str. 38

Plakat bude a klesne
země, zeslábne a
strhne se zemský
obzor, ...

To proto, že ta země
je zhanobena jejími
obyvateli, protože
přestoupili a změnili
zákony, narušili věčné
příměří!

Str. 38

„A tak bude **nachýlen**
člověk,“ ... „a
ctihodný muž
ponižen bude i oči
ušlechtilých budou
skloněny. ...“

Str. 39

... protože i světlo se
zatmí ve chvíli
vyhubení!

... některý z nás
nastoupil do tramvaje

...

... bylo příjemněji než
na **dvorku** nebo na
ulici.

„**Nezříkejte** se Boha,
...“

..., pak **jisté** ne z těch,
...

Plakat bude a klesne
země, zeslábne a **zřítí**
se zemský obzor, ...

To proto, že ta země
je zhanobena jejími
obyvateli, protože
přestoupili a změnili
zákony, narušili
věčnou **úmluvu!**

„A tak bude **skloněn**
člověk,“ ... „i **čestný**
muž ponižen bude a
oči **povýšených**
budou **sklopeny**. ...“

... protože i světlo se
zatmí ve chvíli **zkázy!**

-... Bieda tym, którzy
stanowią prawa
niesprawiedliwe, ...

..., bo na lekcjach
muzyki śpiewaliśmy
tylko **masowe** pieśni,
...

Może za chwilę
wszyscy
podchwycilibyśmy jej
słowa i przejmującą
melodię i w **ten**
sposób stałaby się
przynajmniej w
ograniczonym **sensie**
masowa, ...

Str. 39

... **kuśtykał** coraz
szybciej.

... **ucieszył się** jak na
lekcji.

..., w **morenowym**
otoczeniu!

Str. 40

..., pewne szczegóły i
wydarzenia dopiero
z **odległej**
perspektywy
nabierają racji
istnienia, ...

Naturalnie, gdyby **nie**
Żółtoskrzydły, gdyby
nie brętowskie
dzwony, groźba M-
skiego pod naszym
adresem, gdyby **nie**
Arnica montana, nasza

„... Běda těm, kteří
stanoví **nehodný**
zákon!“

-na hodinách hudební
výchovy jsme zpívali
jen **masové** písně ...

Možná, že za chvíli
bychom pochytili její
slova i melodii a **tím**
způsobem by se,
samozřejmě
v omezeném **smyslu**,
stala písní masovou,
...

Str. 40

... a **belhal** ještě
rychleji.

... **potěšil se** jako při
vyučování.

..., v obklopení
morénami!

Str. 41

... jednotlivé
podrobnosti a příhody
teprve s **perspektivní**
odlehlostí nabývají
smysl své existence,
svého bytí, ...

Vždyť kdyby nebylo
Žlutokřídleho, kdyby
nebyly Brětovské
zvonů a výhružka M-
ského na naši adresu,
kdyby nebyla Arnica
montana, naše
pozornost by se

„... Běda těm, kteří
stanoví
nespravedlivý
zákon!“

-na hodinách hudební
výchovy jsme zpívali
jen **sborové** písně ...

Možná, že za chvíli
bychom pochytili její
slova i melodii a **tím**
pádem by se,
samozřejmě
v omezené **míře**, stala
písní sborovou, ...

... a **belhal se** ještě
rychleji.

... **zaradoval se** jako
při vyučování.

..., v obklopení
morén!

... jednotlivé
podrobnosti a příhody
teprve s **odstupem**
času dávají smysl, ...

Vždyť kdyby nebylo
Žlutokřídleho, kdyby
nebylo Brětovských
zvonů a výhružek M-
ského na naši adresu,
kdyby nebylo Arniky
montany, naše
pozornost by se

uwaga nie skupiła by się na Weiserze ...

... czekał jak doświadczony myśliwy na moment, w którym zwierzyna traci orientację, ...

Str. 41

...; szli przez **rachityczny**, spalony słońcem ogródek, ...

Str. 41

Nie wiem, czy Szymek ma ją **jeszcze dzisiaj**, ...

Str. 42

... i pewnie dlatego Szymek wynosił ją z domu bardzo rzadko, ...

..., bo ci na wiadukcie byli wyżej od nas o dwa zakręty stromej w tym miejscu drogi.

..., niż może wyłowić to z **przeszłości moja pamięć**, ...

Str. 43

Jeżeli piszę „przylegała“, to ktoś może pomyśleć, że ta cholernie ważna kępa była gdzieś w połowie

nesoustředila na Weisera ...

... čekal jako zkušený lovec na okamžik, **při němž zvěř ztratí ostražitost**, ...

Str. 42

Šli přes **znetvořenou**, sluncem spálenou zahrádku, ...

Str. 43

Nevím, jestli ho Šimon **ještě dnes** má, ...

Str. 43

..., a proto také určitě **jej** Šimon přinášel z domova jen zřídka, ...

..., protože ti na viaduktu byli od nás jen dvě zatáčky v tom místě strmé cesty.

..., než mohu vylovit z **minulosti paměti**, ...

Str. 44

Napsal jsem „přímo“ a někdo by si mohl myslet, že ta zatraceně důležitá skupina keřů byla někde v polovině

nesoustředila na Weisera ...

... čekal jako zkušený lovec na okamžik, **kdy zvěř přestane být ostražitá**, ...

Šli přes **pokřivenou**, sluncem spálenou zahrádku, ...

Nevím, jestli ho Šimon má **dodnes**, ...

..., a proto **jej** také určitě Šimon přinášel z domova jen zřídka, ...

..., protože ti na viaduktu byli od nás **vzdálení** jen dvě zatáčky v tom místě strmé cesty.

..., než mohu vylovit z **paměti**, ...

Napsal jsem „přímo“ a někdo by si mohl myslet, že ta zatraceně důležitá skupina keřů byla někde v polovině

długości pasa ... .
Otóż nic bardziej mylącego-kępa żarnowca, w której znikli Elka i Weiser, była punktem, od którego pas startowy zaczynał się właśnie na **południowym** krańcu lotniska, ...

-Gdzie oni znikli?! -
emocjonował się Szymek.

..., z jego ciemnym,
ceglastoczerwonym kolorem ...

... i podał mi lornetkę
niezdecydowanym ruchem, ...

Str. 44

Krzaki żarnowca, te najbliższe betonowego pasa, ...

Samolot **obniżając lot**, minął Bukową Górkę i ...

Str. 45

Przez cały czas, kiedy samolot nadlatywał, ręka Weisera spoczywała w tym samym miejscu i **to nie ona podniosła czerwoną sukienkę Elki**.

délky pásu ... . **Nic nemohlo být chybnější**-ta skupina janovců, v níž zmizeli Weiser a Elka, byla bodem, od něhož začínal startovací pás na **jihovýchodním** konci letiště ...

„Kam zmizeli?“
vzrušoval se Šimon.

..., s jeho tmavým
jako cihla červeným koloritem ...

... a podal mi dalekohled
nerozhodným pohybem, ...

Str. 45

Keře janovce, ty nejbliže u betonového pásu, ...

Letadlo **snížilo výšku**, minulo Bukový pahorek a ...

Str. 46

Po celou dobu, co letadlo nalétávalo, spočívala Weiserova ruka stále na stejném místě, **ne ona zvedala Elčiny šaty**.

délky pásu ... . **Nic nemohlo být mylnější** -ta skupina janovců, v níž zmizeli Weiser a Elka, byla bodem, kde začínal startovací pás na **jižním** okraji letiště ...

„Kam zmizeli?“
rozrušeně se rozhlížel Šimon.

..., s jeho tmavým
cihlově červeným koloritem ...

... a **váhavě** mi podal dalekohled, ...

Keře janovce, ty nejbliže betonového pásu, ...

Když letadlo **klesalo**, minulo Bukový pahorek a ...

Po celou dobu, co letadlo nalétávalo, spočívala Weiserova ruka stále na stejném místě, **ta ale nezvedala Elčiny šaty**.

..., že pomiędzy jej nogami było to czarne **trójkątne zjawisko**, takie samo jak u **mojej matki** albo starszej siostry Piotra, ...

Popołudniem upał zelżał trochę, a przez otwarte okna mieszkań dobiegały **odgłosy** domowych **awantur**.

Str. 46

... z radia dobiegały dźwięki **skoczego oberka**, ...

..., i jej oczy **ciskały** błyskawice.

- Jesteście głupi-wycedziła przez **zaciśnięte** zęby.

Str. 47

... spektakle w **dolinie** za strzelnicą.

Str. 47

..., a my słuchaliśmy teraz, jak pan Korotek bije swoją żonę ... dobiegały nas sążniste plaśnięcia i rozpaczliwe **jęki**.

Dlaczego ci chłopcy nie byli na żadnym obozie, na kolonii, **hufcu pracy**, ...

..., že mezi jejíma nohama bylo **zjevení** způsobující chvění, právě takové **zjevení** jako u Petrovy starší sestry ...

Odpolední úpal polevil a z otevřených oken bytů bylo slyšet **útržky** domácích **rozbrojů**.

Str. 47

... z rádia doléhaly poslední tóny dohrávané **lidové melodie** ...

..., a z jejích očí **létaly** blesky.

„Jste blbci,“ **prostříkla** slova zaťatými zuby.

Str. 47

... představení v **dolíku** za střelnicí.

Str. 48

A my poslouchali, jak pan Korotek bije svou ženu ... k nám stále doléhalo vydatné pleskání a zoufalý **jekot**.

Proč ti chlapani nejeli na žádný tábor, proč nebyli v žádných **pracovních oddílech**, ...

..., že mezi jejíma nohama byl **úkaz** způsobující chvění, právě takový **úkaz** jako u **mé matky** nebo Petrovy starší sestry ...

Odpolední žár polevil a z otevřených oken bytů byly slyšet **ozvěny** domácích **hádek**.

... z rádia doléhaly tóny **lidových písní** ...

..., a z jejích očí **sršely** blesky.

„Jste blbci,“ **procedila** slova zaťatými zuby.

... představení v **údolíčku** za střelnicí.

A my poslouchali, jak pan Korotek bije svou ženu ... k nám stále doléhalo vydatné pleskání a zoufalý **křik**.

Proč ti chlapani nejeli na žádný tábor, proč nebyli na nějaké **brigádě**, ...

Str. 48

... odchodzących **pod** górę.

..., a teraz klamiemy, płacząc się w **wyjaśnieniach**.

Str. 49

: starczyłoby na wysadzenie w **powietrze** nie tylko tego budynku, ...

Str. 49

..., a później M-ski opowiadał o rosnącej niechęci do masowych organizacji, ..., aż skończył na polityce Watykanu i nieprzejednanej postawie kleru, z którym on sam miewa- **i owszem-** zatargi.

...-bo tu, w tych zeznaniach, nic się ze sobą nie zgadza i **nie trzymają kupy!**

Str. 50

..., umarł, kiedy rozpoczęły się poszukiwania.

Str. 50

... sami nie mogliśmy tego **do końca** zrozumieć.

Str. 49

... jsme je viděli odcházet **proti** hoře.

... a teď lžeme a pleteme se při **objasňování**.

Str. 49

-stačilo by to k vyhození do **povětrí** nejen této budovy, ...

Str. 50

... a potom M-ský mluvil o rostoucí nechuti k masovému organizování čehokoliv, ..., až skončil u politiky Vatikánu a tvrdošijném postoji kléru, s nímž **ovšem** on sám mívá spory.

„Vždyť tady v těch výpovědích spolu nic nesouhlasí a **nedrží dohromady**.“

Str. 50

..., zemřel právě **v čase**, kdy se začalo s pátráním.

Str. 51

... sami jsme tomu **celkem** nerozuměli.

... jsme je viděli odcházet **k** hoře.

... a teď lžeme a pleteme se při **vysvětlování**.

-stačilo by to k vyhození do **vzduchu** nejen této budovy, ...

... a potom M-ský mluvil o rostoucí nechuti k masovému organizování čehokoliv, ..., až skončil u politiky Vatikánu a tvrdošijném postoji kléru, s nímž **rovněž** on sám mívá spory.

„Vždyť tady v těch výpovědích spolu nic nesouhlasí a **nedává smysl**.“

..., zemřel právě **v době**, kdy se začalo s pátráním.

... sami jsme tomu **úplně** nerozuměli.

Nikt z nas **nie**
połączyłby wtedy
zupy rybnej
z obłokiem
kadzidlanego dymu,
...

Str. 51

..., „**znów** kłamiecie,
...“

... **zgniłozielony**
samochód ...

Str. 52

..., ani żadne inne
tortury M-skiego **nie**
dorównują plecom
pana Korotka,
fantastycznie
kolorowym ...

Str. 53

... nie chciał pamiętać
szarego obłoku ze
złotej kadzielnicy...

Szedłem więc **pustym**
korztarzem i ...,
melancholijnie pusty
...

Str. 54

... Weiser **umówił się**
z nami przed główną
bramą oliwskiego
zoo.

Str. 54

A zresztą, co to za
słowo „**umówił**“?

Nikdo z nás tehdy
nepropojil rybí
polévku s oblakem
dýmu z kadidelnice
...

Str. 52

„...! **Znovu** lžete, ...“

... **hnilobně zelené**
auto ...

Str. 52

... a všechna ta další
mučení, používaná M-
ským, **se** nemohou ani
připodobnit k tomu,
co způsobilo tak
fantastické zbarvení
zad pana Korotka ...

Str. 54

... si nechtěl
pamatovat, na **šerý**
oblak ze zlaté
kadidelnice...

Šel jsem **pustou**
chodbou a ... ,
melancholicky pustá,
...

Str. 54

Weiser **se** s námi tedy
smluvil sejít se před
bránou oliwské zoo...

Str. 55

A vůbec, co je to za
slovo „**umluvil**“?

Nikdo z nás **si** tehdy
nespojil rybí polévku
s oblakem dýmu
z kadidelnice ...

„...! **Zase** lžete, ...“

... **zelenohnědé**
auto...

... a všechna ta další
mučení, používaná M-
ským, **se** nemohou ani
rovnat tomu, co
způsobilo tak
fantastické zbarvení
zad pana Korotka ...

... si nechtěl
pamatovat, na **šedivý**
oblak ze zlaté
kadidelnice ...

Šel jsem **prázdnou**
chodbou a ... ,
melancholicky
prázdná, ...

Weiser **se** s námi tedy
domluvil před bránou
oliwské zoo...

A vůbec, co je to za
slovo „**domluvil**“?

On po prostu nam to spotkanie **wyznaczył**- jak **suveren** wasalom, ...

Wtedy, rzecz jasna, **nie odczułem tego**, ...

..., kiedy **szumiała** woda na kawę ...

..., skąd **dolatywał** nas znajomy turkot maszyny do szycia.

..., że **poza** ogrodem zoologicznym mamy się czego wstydzić?

Str. 55

..., a kangury **hasały** na ugorze porośniętym czerwonawą koniczyną ...

..., na którym stał jeszcze **zaraz** po wojnie obelisk ...

..., który tego dnia ubrany był **w** zielone spodnie ...

Str. 56

... po nim **do bramy** ogrodu podszedł Leszek ...

On nám to setkání prostě **určil**-jako **suverén** vazalům ... .

Tehdy, to je samozřejmě, jsem to **tímto způsobem nepociťoval**, ...

..., když **šuměla** voda na kávu ...

..., odkud k nám **zalétal** známý klapot šicího stroje.

..., nebo že **mimo** zoo se máme za co stydět?

Str. 56

... a klokani mohli vesele **harcovat** na úhoru porostlém zjara červeným jetelem ...

..., na němž stál ještě **nedlouho** po válce obelisk ...

..., ten den oblečený **v** zelené kalhoty ...

Str. 56

...; po něm **do brány** přišel Leszek ...

On nám to setkání prostě **nařídil**- jako **pán** vazalům ... .

Tehdy, to je samozřejmě, jsem **to tak necítil**, ...

..., když **bublala** voda na kávu ...

..., odkud se k nám **linul** známý klapot šicího stroje.

..., nebo že **kromě** zoo se máme za co stydět?

... a klokani **se** mohli vesele **prohánět** na úhoru porostlém červeným jetelem ...

..., na němž stál ještě **hned** po válce obelisk ...

..., ten den oblečený **do** zelených kalhot ...

...; po něm **k bráně** přišel Leszek ...

Str. 56

Korowód zamykała
tego dnia cicha jak
mysz Basia
Szewczyk.

..., a następnie
oprowadzał wzdłuż
kolejnych wybiegów,
zatrzymując się
dłuższą chwilę tam,
gdzie zechciał.
Opierał się wtedy o
plot, a my nie
wiedzieliśmy,
dlaczego tak długo
przygląda się leniwej
lamie ...

..., które w takim
upale **nie wynurzały**
się z wody.

Zwirzę co pewien
czas unosiło łeb do
góry i czochrało sierść
na **czubku** głowy, ...

Str. 57

Za każdym siknięciem
szympanz **okazywał**
się szybszy ...

Str. 57

..., a my spojrzeliśmy
wyczekująco na
Weisera, bo przecież
jeśli to miał nam
pokazać ...

... w **lepkim**
powietrzu lipca, ...

Str. 57

; a celý **chorovod**
uzavírala jako tichá
myška Basia
Szewczyková-...

..., a pak nás vedl
podél jednotlivých
výběhů, **zastavil se tu**
a tam na delší chvíli.
Opřel se vždy o plot a
my nevěděli, proč si
tak dlouho prohlíží
lenivou lamu ...

..., kteří se v takovém
vedru **ani** z vody
nevynořovali.

Zvíře čas od času
zvedlo hlavu a drbalo
se na jejím **vrcholku,**
...

Str. 57

Každým stříknutím se
šimpanz **ukazoval**
rychlejší ...

Str. 58

... a my se zadívali na
Weisera **v očekávání,**
protože jestli nám
chtěl ukázat tohle ...

... v **lepkavém**
červencovém vzduchu
...

; a celý **průvod**
uzavírala jako tichá
myška Basia
Szewczyková-...

..., a pak nás vedl
podél jednotlivých
výběhů, **sem tam se**
zastavil, u některých
o něco déle. Opřel se
vždy o plot a my
nevěděli, proč si tak
dlouho prohlíží
lenivou lamu ...

..., kteří se v takovém
vedru z vody **ani**
nevynořovali.

Zvíře čas od času
zvedlo hlavu a drbalo
se na **temeni,** ...

Každým stříknutím se
šimpanz **stával**
rychlejší ...

... a my se zadívali
vyčkávavě na
Weisera, protože jestli
nám chtěl ukázat tohle
...

... v **dusném**
červencovém vzduchu
...

Weiser odwrócony do nas plecami **tkwił** w bezruchu dobre kilka minut, ...

str. 58

Pantera powoli, **miękkim** ruchem spłyneła z konara ..., jej ogon drgnął nieznacznie, ...

Str. 58

... bulgotanie, w którym marszowy **werbel** mieszał się z hukiem **wezbranej rzeki**, ...

Weiser przesadził **barierkę** oddzielającą go od klatki ...

Str. 59

...- wtedy był to dla nas raj **odnaleziony**, daleki od miasta, ...

Str. 60

... nazwałem tę drogę ... drogą Weisera, nigdy, **nawet teraz**, kiedy jest ona tylko niebieskim szlakiem **parku krajobrazowego**, opisanym w przewodniku- ...

Weiser otočený k nám zády, **byl** zcela nehybný po několik dlouhých minut.

Str. 58

Panter pomalým **měkkým** pohybem sklouzl z velké suché větve ..., jeho ohon se nejprve takřka neznatelně pohyboval, ...

Str. 59

... chrčení, v němž se pochodový **bubínek** mísil s hukotem řeky **zachvácené povodňovou vlnou** ...

Weiser přelezl **malou hrázku** oddělující ho od klece ...

Str. 60

..., tehdy byl to pro nás ráj **nalezený a objevený**, daleko od města ...

Str. 61

...- i když jsem pojmenoval tu cestu ... „Weiserovou stezkou“, nikdy, **ani ted' ne**, kdy je ta cesta pouze modrou značkou **krajinným parkem** popsaným v průvodci, ...

Weiser otočený k nám zády, **stál** zcela nehybný po několik dlouhých minut.

Panter pomalým **ladným** pohybem sklouzl z velké suché větve ..., jeho ocas se nejprve takřka neznatelně pohyboval, ...

... chrčení, v němž se pochodový **buben** mísil s hukotem **rozvodněné řeky** ...

Weiser přelezl **ohrádku** oddělující ho od klece ...

..., tehdy byl to pro nás **nalezený** ráj, daleko od města ...

...- i když jsem pojmenoval tu cestu ... „Weiserovou stezkou“, nikdy, **ani ted'**, kdy je ta cesta pouze modrou značkou **anglického parku** popsanou v průvodci, ...

Str. 61

Nie wiedzieliśmy tylko, że przez następne dni Weiser będzie znów chodził swoimi drogami i że nasze wątpliwości są zupełnie **nieistotne** dla kogoś takiego jak on.

Str. 62

..., bo dyrektor chrząkał tylko do słuchawki ... .
Wreszcie **przerwał** ostro: ...

-... jest zamknięta aż do zakończenia przez nas pracy!-

I powiedział jeszcze(...)-**Żegnam**, panie Heller.-
Zupełnie jak na filmie albo w książce: „**Żegnam**, panie Heller“, i słuchawka klapnęła na widełki.

..., przy ulicy rozbłyły latarnie. ... za nim woźny przekręcił wyłącznik, siedzieliśmy w **żółtobladym** snopie światła jak **dewotki** w kościele po dawno skończonym nabożeństwie.

Str. 61

Nevěděli jsme ale, že v další dny bude Weiser chodit znovu svými cestami a naše pochybnosti jsou zcela **nepodstatné** pro někoho takového, jako je on.

Str. 62

..., ředitel jen odkašlával do sluchátka, ...
Nakonec ostře své mlčení **přetřhl**: ...

„... a bude zamčena až do chvíle, **kdy** skončíme svou práci!“

A řekl ještě (...): „**Na shledanou**, pane Hellere!“ Úplně jako ve filmu nebo v knížce: „**Na shledanou**, pane Hellere!“ a sluchátko zaklaplo do vidlice.

..., v ulici se rozžehly lucerny. ..., a než strážce otočil vypínačem, seděli jsme v **bledožlutém** pruhu světla jako **svíčkové báby** v kostele po mši, která už dávno skončila.

Nevěděli jsme ale, že další dny bude Weiser chodit znovu svými cestami a naše pochybnosti jsou zcela **nedůležité** pro někoho takového, jako je on.

..., ředitel jen odkašlával do sluchátka, ...
Nakonec ostře své mlčení **přerušil**: ...

„... a bude zamčena až do chvíle, **než** skončíme svou práci!“

A řekl ještě (...): „**Poručím se**, pane Hellere!“ Úplně jako ve filmu nebo v knížce: „**Poručím se**, pane Hellere!“ a sluchátko zaklaplo do vidlice.

..., v ulici se rozžehly lucerny. ..., a než strážce otočil vypínačem, seděli jsme v **bleděžlutém** pruhu světla jako **pobožné báby** v kostele po mši, která už dávno skončila.

Str. 64

... prawdopodobnie zginął ... rozerwany **niewypałem.**

Str. 64

..., którzy nosili w rękach kartki, formularze, podania, odpisy, wyciągi, kopie, nakazy, **wezwania**, świadectwa ...

...: kim **w końcu** był Weiser?

Str. 65

Po prostu, kiedy pan Abraham Weiser wypełniał formularz, jego naród zniknął z Europy i dlatego **wpisał lub kazał wpisać** chłopcu narodowość polską, **bo przecież obywatelstwo to była rzecz drugorzędna** w epokach, jak ta, którą przeżył gdzieś na południowym wschodzie wśród ...

Str. 66

... matka wysłała mnie do sklepu Cyrsona po włoszczyznę. **Lubiłem tam chodzić, w chłodnym wnętrzu pachniało jarzynami, ...**

Str. 64

... pravděpodobně zahynul ... v důsledku výbuchu **nezneškodněné** munice.

Str. 65

..., nosících a přenášejících listiny, formuláře, žádosti, opisy, výpisy, kopie, příkazy, **pozvání**, svědectví ...

...: kým **nakonec** Weiser opravdu byl?

Str. 66

Zkrátka, když Abraham Weiser vyplňoval formulář, národ právě zmizel z Evropy. Vždyť přece **národnost a občanství, to nejsou jen tak ledajaké záležitosti v době**, jakou prožil kdesi na jejím východě mezi ....

Str. 67

..., mě matka poslala do Cyrsonova obchodu pro zeleninu. **Rád jsem tam chodil. V chladném nitru krámu to vonělo čerstvou zeleninou, ...**

... pravděpodobně zahynul ... v důsledku výbuchu **nevypálené** munice.

..., nosících a přenášejících listiny, formuláře, žádosti, opisy, výpisy, kopie, příkazy, **výzvy**, svědectví ...

...: kým **vůbec** Weiser opravdu byl?

Zkrátka, když Abraham Weiser vyplňoval formulář, národ právě zmizel z Evropy, a proto chlapi **zapsal nebo spíš nechal zapsat** národnost polskou, **vždyť občanství, to bylo druhořadé** v době, jakou prožil kdesi na východě mezi ....

..., mě matka poslala do Cyrsonova obchodu pro zeleninu. **Chodil jsem tam rád. Uvnitř krámu bylo chladno a vonělo to tam čerstvou zeleninou, ...**

Str. 67

Żona właściciela, ...,
miała wielkie jak
donice piersi, ...

Str. 67

To właśnie te butelki
dorośli nazywali
krachlami, ...

Jeśli zamknięcie było
uszczelne, a gaz nie
uszedł małymi
pecherzykami, ...

..., ale zdarzała się też
czerwona, o
szczególnie pięknym
odcieniu, ...

Str. 68

Skórzana piłka to nie
było co, do tej pory
graliśmy **gumową**, ...

... i gdy podskoczył
porcelanowy **korek**
z gumową uszczelką,
...

Coś mnie tknęło, ...

Nasza ulica, ..., biegła
długim łukiem
równolegle do
oddalonej o jakieś
dwieście metrów linii

Str. 67

Žena majitele
obchodu ... měla prsa
jako velké **hliněné**
mísy, ...

Str. 68

Právě tenhle druh
lahví nazývali dospělí
bomby, ...

Jestliže byl uzávěr
pevný a plyn
z limonády neunikal
kolem gumového
těsnění uzávěru
v podobě malých
praskajících
puchýřků,...

..., ale objevovala se i
červená **a** ve velmi
lákavém odstínu.

Str. 69

Kožený míč, to
nebylo jen tak něco,
do té doby jsme hráli
gumovým, ...

... a sotva odskočil
porcelánový
klobouček
s gumovým těsněním,
...

Něco mě začalo
nutkat- ...

Naše ulice, ..., vedla
dlouhým obloukem
rovnoběžně
s tramvajovými
kolejemi

Žena majitele
obchodu ... měla prsa
jako dva velké
balóny, ...

Právě tenhle druh
lahví nazývali dospělí
bombami, ...

Jestliže byl uzávěr
pevný a plyn
z limonády neunikal
kolem gumového
těsnění uzávěru
v podobě malých
praskajících
bublinek, ...

..., ale objevovala se i
červená **a to** ve velmi
lákavém odstínu.

Kožený míč, to
nebylo jen tak něco,
do té doby jsme hráli
s gumovým, ...

... a sotva odskočila
porcelánová **zátk**a
s gumovým těsněním,
...

Najednou jsem začal
mít nutkání- ...

Naše ulice, ..., vedla
dlouhým obloukem
rovnoběžně
s tramvajovými
kolejemi

tramwajowej i dopiero koło muru **zajezdni** skręcała ostro w lewo, ...

Str. 70

-... No, co on robi, że jest taki sławny?-

- **Nie każdy filozof jest sławny tak jak on-** odpowiada Weiser.

-Ale co robi taki filozof?- niecierpliwi się Elka. -Sławny czy nie, musi coś robić, nie?

-Filozof wszystko wie o życiu, ...-

Str. 70

I kiedy byliśmy już dalej, obok następnego domu, ..., i kiedy mijałem prowadzącą do niego lipową aleję obok **wywalonej** bramy, ...

Str. 71

Nie wiedziałem, czy dziadek Weisera **oprócz** szycia na maszynie zajmował się jeszcze czymkolwiek, ...

Str. 71

... pokazał nam gotyckie **sklepienia** ...

vzdálenými tak asi dvě stě metrů a teprve u zdi **zájezdni** **hospody** se stáčela ostře vlevo...

Str. 70

„... Co dělá, že je tak slavný?“

„Filozof ví všechno o životě. ...“

Str. 71

O kus dál, vedle dalšího domu, ..., jsme míjeli lipovou alej, která k němu vedla kolem **rozvalené** brány, ...

Str. 71

Nevěděl jsem, zda se Weiserův dědeček **vedle** šlapáním šicího stroje zabývá ještě něčím jiným, ...

Str. 72

... ukázal gotické **sklepení** ...

vzdálenými tak asi dvě stě metrů a teprve u zdi **vozovny** se stáčela ostře vlevo...

„... Co dělá, že je tak slavný?“

„**Ne každý filozof je tak slavný jako on**“ odpovídá Weiser.

„Ale co dělá takový filozof“ ptá se netrpělivě Elka. „**Slavný nebo ne, něco dělat musí, ne?**“

„Filozof ví všechno o životě. ...“

O kus dál, vedle dalšího domu, ..., jsme míjeli lipovou alej, která k němu vedla kolem **rozbourané** brány, ...

Nevěděl jsem, zda se Weiserův dědeček **kromě** šlapání šicího stroje zabývá ještě něčím jiným, ...

... ukázal gotické **klenby** ...

Str. 71

..., žeby popatrzeć,
jak w umykającej
spod naszych stóp
wodzie odbijają **się**
wieże katedry, ...

-na każdej prawie
lekcji przyrody M-ski
nakazywał nam,
żebyśmy siedzieli
cicho jak ryby-...

Str. 72

..., žeby pokazać Elce
jeszcze jeden dom,
tym razem nie
filozofa, ale
Schichaua, **który**
przed wojną, kiedy
ta część miasta
nazywała się
Langfuhr, był
właścicielem stoczni i
musiał mieć pewnie
strasznie dużo
pieniędzy, ...

Str. 73

Do dzisiaj
zastanawiam się, czy
taką marszrutę mieli
zaplanowaną, ...

Str. 74

..., nie mogłem wyjść
z **podziwu**, skąd on to
wszystko wie.

Str. 74

..., že Weiser ze
szczególým
upodobaniem tropił
niemieckie ślady, ...

Str. 72

..., abychom se
podívali, jak ve vodě
plynoucej pod námi **se**
odrážejí věže
katedrály, ...

(vždyť při každé
hodině přírodopisu,
nám M-ský
nakazoval, že máme
být zticha jako ryby)

Str. 73

... Weiser chtěl Elce
ukázat ještě jeden
dům, v tomto případě
ne dům filozofa,
nýbrž majitele
loděnice Schichaua,
ten musel mít před
válkou, tenkrát se ta
část města
jmenovala
Langfuhr, hodně,
hodně peněz.

Str. 74

Stále **rozmýšlím**, zda
takovou trasu výletu
měli naplánovanou ...

Str. 74

..., nemohl jsem vyjít
z **údivu**, odkud on to
všechno ví.

Str. 75

..., že Weiser
s **převelikou**
důkladností sledoval
německé stopy, ...

..., abychom se
podívali, jak **se** ve
vodě plynoucej pod
námi odrážejí věže
katedrály, ...

(vždyť při každé
hodině přírodopisu,
nám M-ský
přikazoval, že máme
být zticha jako ryby)

... Weiser chtěl Elce
ukázat ještě jeden
dům, v tomto případě
ne dům filozofa,
nýbrž majitele
loděnice Schichaua,
který musel mít před
válkou (kdy se tato
část města
jmenovala
Langfuhr) hodně,
hodně peněz.

Stále **přemýšlím**, zda
takovou trasu výletu
měli naplánovanou ...

..., nemohl jsem vyjít
z **úžasu**, odkud on to
všechno ví.

..., že Weiser
s **neobvyklým**
zájmem sledoval
německé stopy, ...

... i gdy trzęsący się wóz **unosil** nas w kierunku Wreszcza, ...

Str. 75

..., bo szkoda dobrej piłki na nasze nogi.

..., bo tu nie chodziło tylko o piłkę, ale o honor, jak na **wojnie**.

Str. 76

..., że mecz będzie prawdziwy, to znaczy w dwóch **połowach**, jedna do obiadu, a druga po południu, ...

Str. 76

..., jak wlekli się **przygnębieni**, bez nadziei na zwycięstwo w drugiej **połowie**.

Szymek powiedział mi, o co chodzi. **Po obiedzie wróciliśmy na murawę, gdzie pasła się krowa, wyjadając kępy zeschniętej trawy. Tamci przyszli trochę później, ale pewni, że mają piłkę w garści. Zaczęliśmy grać.**

Piotr przerwucił piłkę długim **podaniem** na lewe skrzydło do

..., a když nás rozhrkaný vůz **unášel** směrem k Wreszczu,...

Str. 76

..., dobré mičudy je pro naše **olšové** nohy škoda.

..., protože už nešlo o míč, ale o čest, jako na **vojně**.

Str. 76

..., že zápas bude opravdový, na dvě **půle**, první do oběda a druhá odpoledne, ...

Str. 77

..., jak se vlekli **příhrbení**, bez naděje na vítězství v druhé **půlce**.

Šimon mi pověděl, oč jde. Začali jsme hrát.

Petr poslal míč dlouhým **pásem** na levé křídlo Leszkovi,

..., a když nás rozhrkaný vůz **odvážel** směrem k Wreszczu,...

..., dobré mičudy je pro naše nohy škoda.

..., protože už nešlo o míč, ale o čest, jako ve **válce**.

..., že zápas bude opravdový, na dva **poločasy**, první do oběda a druhý odpoledne, ...

..., jak se vlekli **posmutnělí**, bez naděje na vítězství v druhém **poločase**.

Šimon mi pověděl, oč jde. **Po obědě jsme se vrátili na trávník, kde se pásla kráva, která vyjídala trsy uschlé trávy. Tamti přišli o trochu později v domnění, že mají míč v hrsti. Začali jsme hrát.**

Petr přihrál na levé křídlo Leszkovi, ..., když mu obránce míč

Leszka, ..., ale
obrońca odebrał mu ją
i poslal **poteźnym**
kopem na naszą
połowę, ...

..., bo **oprócz** honoru
tracił coraz wyrazniej
swoją piłkę, ...

Z małego **pagórka**
zszedł do nas Weiser,
...

Szymek byl
kapitanem i zawahał
się, ale nie bylo czasu
na rozmyšlania, bo
wojskowi zacyznali
przynaglac.

Str. 77

Kiedy wchodzil na
połowę wojskowych,
najpierw **zwlekal** i
zwalniał grę,
czekajac, az otoczą go
...

..., wyrzucal piłkę
podbiciem, a
nastepnie podawal
glową na lewe albo
prawe skrzydlo, ...

Str. 78

..., bo piłka
poszybowała
dosłownie centimetr
nad głowami muru
wojskowych i
wleciała między
drewniane słupki na
ocích bezradnego
bramkarza.

..., když mu obránce
míč vzal a poslal
táhlým kopem na naši
polovinu, ...

..., protože **mimo o**
čest měl velkou
naději přijít také o
míč, ...

Sešel k nám z malého
pahrbku, ...

Šimon byl kapitánem
a trochu zaváhal, ale
nebyl čas na
rozmyšlení, tím spíše
ne, že vojenští začali
spěchat.

Str. 78

Když se dostal na
polovinu soupeře,
zvolnil hru a čekal, až
ho obklopí, ...

..., **nadzvedl** míč a
poslal ho hlavou
napravo nebo
nalevo, na **pravé**
nebo **levé křídlo** ...

Str. 78

..., míč přelétl tak
centimetr nad hlavami
obránné zdi vytvořené
těly vojenských a
vlétl mezi dřevěné
słupky a **bezradně**
stojícího brankáře.

vzal a poslal **silným**
kopem na naši
polovinu, ...

..., protože **kromě o**
čest měl také přijít o
míč, ...

Sešel k nám z malého
kopečku, ...

Šimon byl kapitánem
a trochu zaváhal, ale
nebyl čas na
rozmyšlení, protože
vojenští nás začali
popohánět.

Když se dostal na
soupeřovu polovinu,
začal zpomalovat a
oddalovat hru a
čekal, až ho obklopí,
...

..., **nohou si**
nadhazoval míč a
posílal ho hlavou na
pravé nebo **levé**
křídlo ...

..., míč přelétl tak
centimetr nad hlavami
obránné zdi vytvořené
těly vojenských a
přimo před očima
bezradného
brankáře vlétl mezi
dřevěné sloupky.

Str. 78

Czekał **najwyraźniej** na swoją chwilę, ...

A kiedy skończył się czas i **nic nie mogło ich uratować**, pdszedł do nas ten najwyższy dryblas, ...

Str. 79

Spojrziałem **w** stronę, gdzie powinien być Weiser, ...

..., że jedyną **osobą**, mogącą tu coś poradzić, był właśnie on, ...

Nie chodilo mu zapewne o zwykle przechwałki, **wyglądało to raczej na zdanie**: „No i co? Mówiliście, że nie umiem grać w piłkę, bo nigdy nie uganiałem się z wami na boisku. No to sobie **popatrzyliscie**“.

A gdyby ktoś z nas zapytał, czy zagra z nami jeszcze , pewnie powiedzialby: „To mnie zupełnie nie interesuje“.

Podejrzewam, že w tym stwierdzeniu-jak zawsze starałby się coś ukryć.

Str. 79

Výrazně čekal na svou chvíli, ...

Když to všechno skončilo a museli **odejít na štítě**, přišel k nám ten nejvyšší hromotluk ...

Str. 80

Podíval jsem se **v tu** stranu, kde by měl být Weiser, ...

..., že jedinou **bytostí**, která by mohla něco poradit, byl jen on, ...

Jakékoliv vytahování bylo pod jeho úroveň. **Vymohl si hrát s námi a během hry říci něco jako**: „No a co? Říkali jste, že neumím hrát fotbal, protože jsem se nikdy s vámi nehonil po hřišti. Tak **se dívejte**.“

A kdyby se ho někdo z nás zeptal, jestli si s námi ještě někdy zahraje, určitě by odpověděl: „To mě vůbec nebaví.“ **Připouštím, že v tom domnělém tvrzení, které mu připisují, se skrývala asi značná část jeho povahy.**

Očividně čekal na svou chvíli, ...

Když to všechno skončilo a **nic je už nemohlo zachránit**, přišel k nám ten nejvyšší hromotluk ...

Podíval jsem se **na** stranu, kde by měl být Weiser, ...

..., že jediný, **kdo** by mohl něco poradit, byl jen on, ...

Jakékoliv vytahování bylo pod jeho úroveň. **Spíše jakoby nám říkal**: „No a co? Říkali jste, že neumím hrát fotbal, protože jsem se nikdy s vámi nehonil po hřišti. Tak jste to **viděli**.“

A kdyby se ho někdo z nás zeptal, jestli si s námi ještě někdy zahraje, určitě by odpověděl: „To mě vůbec nebaví.“

Podezřívám ho, že v této odpovědi, by se jako vždycky, snažil něco skrýt.

Str. 80

..., zastanawiałem się, dlaczego Weiser **wolał** przez wszystkie te lata uchodzić w naszych oczach za łamagę, niż zagrać choć raz w piłkę ...

..., już wtedy ogarnęło nas coś w rodzaju **niepokoju**.

...- to musiał mieć jakieś powody, **których nie znaliśmy**.

Str. 81

Bo właśnie Elka musi wiedzieć, kim byl albo jest w **dalszym ciągu** Weiser.

..., Elka **zaś** **asystowała mu przy tym zapewne wiele razy**. I wszystkie wybuchy w dolince za strzelnicą byly, zdaje się, takže dla niej.

Str. 81

Mężczyzna w mundurze **rozpiął** dwa guziki...

Str. 82

M-ski łypał podejrziwie w moją stronę, dyrektor **zaś manipulował dłońmi wokół swego krawata**, ...

Str. 81

..., a tak jsem rozmýšlel o tom, proč vlastně Weiser po celá ta léta **volil**, aby byl v našich očích vohráblem, kripem, nekňubou, než aby si občas s námi zahrál fotbal ...

Jakýsi divný **nepokoj** se nás zmocňoval už tehdy, ...

..., pak k tomu musel mít nějaký důvod a **možná, že tím i sledoval nějaký cíl**.

Str. 82

Ona jediná totiž ví nebo musí vědět, kým byl nebo je v **dalším pokračování** Weiser.

..., Elka mu **opětovně při tom asistovala asi víckrát**. A všechny ty výbuchy v dolíku za střelnicí byly **bez toho** pro ni.

Str. 83

Muž v uniformě si **rozepjal** dva knoflíky ...

Str. 83

M-ský loupal očima směrem ke mně, ředitel si **dál oběma dlaněmi patlal kolem své kravaty**, ...

..., a tak jsem přemýšlel o tom, proč vlastně Weiser po celá ta léta **chtěl být** v našich očích raději vohráblem, kripem, nekňubou, než aby si občas s námi zahrál fotbal ...

Jakýsi divný **neklid** se nás zmocňoval už tehdy, ...

..., pak k tomu musel mít nějaký důvod, **který jsme neznali**.

Ona jediná totiž musí vědět, kým byl nebo **nadále** je Weiser.

..., Elka mu **při tom zase asistovala (určitě víckrát)**. A všechny ty výbuchy v údolíčku za střelnicí byly **beztak** pro ni.

Muž v uniformě si **rozepnul** dva knoflíky ...

M-ský loupal směrem ke mně, ředitel si **zas rukama nervózně upravoval kravatu**, ...

... nie przypominał
już kokardy
jakobińskiej ani
szalika, tylko **mokrą
szmatę, nie najlepiej
wyżętą i wykręconą.**

..., kiedy Weiser i
wasza koleżanka
zginęli. ... .Czy nie
znaleźliście może
kawałka koszuli albo
ciała gdiś w okolicy?

Wszystkie te pytania
M-ski zadawał szybko
i były one jak tematy
w uwerturze-...

-A dokładniej?-
wtrącił dyrektor.

Str. 83

„**Bo** jak się nie
poprawią, to Bóg
zrobi to samo z nami,
to samo, co w
Sodomie i Gomorze,
...“

-Dostýc!- **wrzasnął**
M-ski.

To jeszcze gorzej než
średniověce, oni nie
oszczędzają nawet
dzieci, a my mamy w
takich warunkach
pracować, co?
Škoda, že tego nie
słuchał prokurátor. **To
podpada chyba pod
jakieš paragrafy!**

... nepřipomínala
jakobínskou kokardu
ani šáličku, ale
**hadřík ne příliš
pečlivě vyždímaný a
zkroucený.**

..., kdy Weiser a vaše
kamarádka **zahynuli.**
... . Cožpak jste
nenašli ani kousek
košile nebo jejich těla
někde v okolí?

Všechny otázky ze
sebe M-ský sypal
velice rychle a byly
jako **témata
v předešlé.**

„A přesně?“ **vpadl**
ředitel.

Str. 84

„**Jak** se nenapraví, tak
s námi Bůh učiní to,
co v Sodomě a
Gomorě, ...“

„Dost!“ **zavřestěl** M-
ský.

To je snad horší než
ve středověku! Oni
nešetří ani děti a my
máme v takových
podmínkách pracovat!
Škoda, že to neslyší
prokurátor. **To přece
spadá pod nějaké
paragrafy?**

... nepřipomínala
jakobínskou kokardu
ani šáličku, ale **ne
příliš pečlivě
vyždímaný a
zkroucený hadr.**

..., kdy Weiser a vaše
kamarádka **zmizeli.**
... . Cožpak jste
nenašli ani kousek
košile nebo jejich těla
někde v okolí?

Všechny otázky ze
sebe M-ský sypal
velice rychle a byly
stejně jako **na
začátku.**

„A přesně?“ **vpadl**
mu do řeči ředitel.

„**Jestli** se nenapraví,
tak s námi Bůh učiní
to, co v Sodomě a
Gomorě, ...“

„Dost!“ **zakřičel** M-
ský.

To je snad horší než
ve středověku! Oni
nešetří ani děti a my
máme v takových
podmínkách pracovat!
Škoda, že to neslyší
prokurátor. **No to
jsou mi paragrafy!**

Str. 84

..., že jak chcemy
zobaczyć coś fajnego,
to **żebyśmy** poszli
z nim, ...

-no tak, w ogóle,
chodziła z nim
wszędzie, ja nie
wiem, gdzie jeszcze,
ale oni chodzili
zawsze razem.

Str. 85

-On nigdy, proszę
pana, **nie klamał**, ...

Str. 86

... prawdziwy
automat **do** zabawy,
to możemy z nią iść.

Str. 88

..., co było zgodne
z prawdą, ...

..., M-ski nie
wytrzymał i
wrzasnął: ...

- no, to dzieliło was
od podnóża
wzniesienia
dokładnie sto metrów,
jak więc możesz
twierdzić z całą
pewnością, że to był
Weiser i Wiśniewska?

Str. 89

-... Weiser widzi was i
stoi jakies
dwadzieścia metrów
dalej, o tu. ...

Str. 85

..., že jestli chceme
vidět něco prima,
abysme šli sním, ...

„No, tak, všude,
chodila s ním všude,
já nevím, kde ještě oni
chodili, **a** vždycky
spolu.“

Str. 86

„On nikdy
neklamal,...“

... opravdický
automat **ke** hraní,
abysme šli s ní.

Str. 89

(což bylo ostatně
pravda)

..., M-ský to
nevydržel a **zavřestěl**:
...

„Pak vás **od úpatí**
děliło **od vrcholku**
dobrých sto metrů.
Jak tedy můžeš
s takovou jistotou
tvrdit, že to byl
Weiser a
Wiśniewská?“

Str. 90

„... Weiser vás vidí a
je tak asi dvacet metrů
dál, tadyhle....“

..., že jestli chceme
vidět něco prima,
abychom šli sním, ...

„No, tak, všude,
chodila s ním všude,
já nevím, kde ještě oni
chodili, **ale** vždycky
spolu.“

„On nikdy **nelhal**,...“

... opravdický
automat **na** hraní,
abychom šli s ní.

(což byla ostatně
pravda)

..., M-ský to
nevydržel a **zakřičel**:
...

„Pak vás **od úpatí**
hory děliło dobrých
sto metrů. Jak tedy
můžeš s takovou
jistotou tvrdit, že to
byl Weiser a
Wiśniewská?“

„... Weiser vás vidí a
je tak asi **o** dvacet
metrů dál, tadyhle....“

Str. 91

..., a odetchnąłem
tym razem ja, bo alibi
było **poważne**.

Str. 92

To było straszne.
**Drżałem na całym
ciele.**

I byłbym pewnie za
moment **krzyczał
wniebogłosy ...**

Str. 95

Pracowała jako
służąca u dalekiej
ciotki, potwornie
**złośliwej starej
kobiety.**

Str. 96

-Nie odpowiadałam
na twoje listy, tak jak
na żadne inne. Bo **jak**
się jest tu-dodała-to
nie można być tam,
...

Była to więc
opowieść **szara i
nużąca**, lecz Elka nie
dawała poznać, co o
tym myśli, ...

Str. 97

-Gdybyś zechciał
zostać kilka dni, nie
będzie żadnych
kłopotów ...

Str. 92

Ulevilo se mi, alibi
było **závažné**.

Str. 93

Bylo to děsivé. **Třásl
jsem se na celém
těle.**

Určitě bych za
chvilku **křičel ještě
strašněji ...**

Str. 95

Pracovala jako služka
u nějaké vzdálené
tety, **zlostné staré
ohyzdy.**

Str. 97

„Neodpovídala jsem
na tvoje dopisy, tak
jako na žádné jiné.
Protože, **jak** jsi tady,“
vysvětlila, „nemůžeš
být tam a obráceně.
...“

Bylo to vyprávění
nudné a šedivé a
Elka se určitě
otravovala, ale
nedávala to na sobě
znát.

Str. 97

„Kdybys tu chtěl
zůstat několik dnů,
nebylyby s tím žádné
těžkosti. ...“

Ulevilo se mi, alibi
bylo **důležité**.

Bylo to děsivé. **Celý
jsem se třásl.**

Určitě bych za
chvilku **křičel na celé
kolo ...**

Pracovala jako služka
u nějaké vzdálené
tety, **strašně jedovaté
ženské.**

„Neodpovídala jsem
na tvoje dopisy, tak
jako na žádné jiné.
Protože, **když** jsi
tady,“ vysvětlila,
„nemůžeš být tam a
obráceně. ...“

Bylo to vyprávění
nudné a obyčejné,
Elka se určitě **nudila**,
ale nedávala to na
sobě znát.

„Kdybys tu chtěl
zůstat několik dnů,
nebylyby s tím žádné
starosti. ...“

Na szczęście miałem pieniądze i kiedy pojechalíśmy do miasta, nie musiałem liczyć **každéj marki**.

Str. 98

Elka grała od samego początku, ..., już wtedy musiała zrozumieć, o co mi chodzi, i już wtedy zapewne ułożyła svůj plan lub jeho **ogólny zarys**.

Str. 100

..., a mój przyjazd do Mannheim był bezcelowy, podobnie jak listy, **które wysyłam jeszcze dzisiaj, z uporem godnym spraw ostatecznych**.

..., patrzac w dół, **ogarnęło mnie przerazenie**. ... . Kanapka stojaca w jadalni pod oknem ... . A ona ležala na kanapie z dwoma poduszkami, jedna pod głową, druga na wysokości krzyža, ...

Str. 105

..., zalozył nowy ładunek, połączył go drutami z czarną skrzynką i znów powietrze **rozdarł** huk eksplojsji.

Naštětí jsem měl peníze, a když jsme odjeli do města, nemusel jsem počítat s **každou markou**.

Str. 98

Dnes vím, že Elka hrála od samého počátku, ..., už tehdy musela pochopit, o co mi jde, a už tehdy určité připravila svůj plán anebo alespoň jeho **rámcový nárys**.

Str. 101

... a můj příjezd do Mannheimu že je dalším fiaskem, přesně stejným, jako byly ty desítky dopisů, **které jsem jí dříve psal**.

... a podíval se dolů, **objal mě úlek**. Pohovka, která stála předtím pod oknem v jídelně, ... Na ní ležela Elka, jeden polštář pod hlavou a druhý pod bedry.

Str. 105

..., připravil novou nálož, spojil dráty s černou skříňkou a vzduch znovu **roztrhl** třeskot detonace.

Naštětí jsem měl peníze, a když jsme odjeli do města, nemusel jsem počítat **každou marku**.

Dnes vím, že Elka hrála od samého začátku, ..., už tehdy musela pochopit, o co mi jde, a už tehdy určité připravila svůj plán anebo alespoň jeho **rámcový nástin**.

... a můj příjezd do Mannheimu že je dalším fiaskem, přesně stejným, jako byly ty desítky dopisů, **které jí tvořijně píšu ještě dnes**.

... a podíval se dolů, **zdeşil jsem se**. Pohovka, která stála předtím pod oknem v jídelně, ... Na ní ležela Elka, jeden polštář pod hlavou a druhý pod bedry.

..., pripravil novou nálož, spojil dráty s černou skříňkou a vzduch znovu **rozryl** třeskot detonace.

Tym razem Weiser
wydawał się
zadowolony.

Było to barzdiej
podniecające niż
szare obłoki dymu
wypuszczane przez
proboszcza Dudaka
...

Str. 107

- Jezu, jakie to
piękne!- i zaraz dodał:
- jak on to robi, Żydek
jeden. Ale tym razem
to nie był obraźliwy
epitet, tylko coś w
rodzaju
gruboskórnego
komplementu, ...

Str. 107

Najpierw u wylotu
gliniastego wąwozu
zamajaczyła znajoma
siatka na motyle, ...

Motyl, którego gonił
M-ski, frunął tuż nad
ziemią, toteż
nauczyciel z całych sił
wyciągał **szyję**, ...

Str. 108

..., po czym
umiejętnym ruchem
schwytal **w nim**
motyla.

Str. 109

Weiser podbiegł do
miejsca, gdzie
założony był ładunek,
i **podrygując** jak

Tím byl, zdálo se,
Weiser spokojený.

Bylo to mnohem víc
podněcující, víc než
šedavé mraky dýmu
vypouštěné farářem
Dudakem...

Str. 106

„Ježíši, to je krása!” A
ještě dodal: „Jak jen
to dělá, židáček
jeden!” Nebylo to
urážlivé **epiteton**, jen
něco na způsob
hrubozrného
komplimentu.

Str. 107

Nejdříve se u ústí
vyschlého úvozu
nejasně mihla známá
síťka na motýli ...

Motýl, kterého M-ský
honil, vzlétl od země,
učitel natáhl **šíji**, ...

Str. 107

... a pak nacvičeným
pohybem rychle **do**
něj motýla zavřel.

Str. 108

Weiser běžel k místu,
kde byla uložena
nálož, a trhavě
poskakuje jako

S tím byl, zdálo se,
Weiser spokojený.

Bylo to mnohem víc
vzrušující, víc než
šedavé mraky dýmu
vypouštěné farářem
Dudakem...

„Ježíši, to je krása!” A
ještě dodal: „Jak jen
to dělá, židáček
jeden!” Nebyla to
urážlivá **nadávk**a, jen
něco na způsob
hrubého
komplimentu.

Nejdříve se u ústí
bahnité úžlabiny
nejasně mihla známá
síťka na motýli ...

Motýl, kterého M-ský
honil, vzlétl od země,
učitel natáhl **krk**, ...

... a pak **do něj**
nacvičeným pohybem
rychle motýla zavřel.

Weiser běžel k místu,
kde byla uložena
nálož, a **za trhavého**
poskakování jako
Parnassius apollo, se

Parnassius apollo,
wrócił do nas
wyraźnie
zniechęcony.

Str. 111

- że wszystko to
zawierało się w
czarnej, wirującej
chmurze, ...

- Taka trąba może
wszystko wessać-
powiedział z
przekonaniem
Szymek. – Całego
człowieka.

Str. 111

I kiedy **kończyłem**
już ostatnie **zdanie** w
moim pisemnym
zeznaniu, ...

Str. 112

..., i następnego dnia
mogliśmy się kąpać
jak **każdego roku**.

Str. 113

Bo oprócz kolek w
stojącej bez ruchu
wodzie zalegały **setki**
śniętych węgorky, ...

Str. 116

..., od tego właśnie
zdania **zaczęła się**
nasze przygoda z
Weiserem.

Parnassius apollo, se
k nám zjevně
znechucený vrátil.

Str. 110

V tom černém
tančícím mračnu **bylo**
lze uvidět všechny
nejdůležitější části
obrazu: ...

„Ta roura může vysát
všechno,” řekl
přesvědčivě Šimon. „I
celého **člověk**.”

Str. 111

Když jsem konečně
končil poslední **úkol**
v mém písemném
doznání, ...

Str. 111

... a my bychom se
mohli jít koupat tak
jako **každoročně**.

Str. 113

Vedle koljušek ležely
ve stojaté vodě bez
pohybu **stovku**
leklých úhořů, ...

Str. 115

..., právě od těch slov
se začalo naše
skutečné
dobrodružství s
Weiserem.

k nám zjevně
znechucený vrátil.

V tom černém
tančícím mračnu **lze**
vidět všechny
nejdůležitější části
obrazu: ...

„Ta roura může vysát
všechno,” řekl
přesvědčivě Šimon. „I
celého **člověka**.”

Když jsem konečně
dopisoval poslední
větu v mém
písemném doznání, ...

... a my bychom se
mohli jít koupat tak
jako **každý rok**.

Vedle koljušek ležely
ve stojaté vodě bez
pohybu **stovky**
leklých úhořů, ...

..., právě od těch slov
začalo naše skutečné
dobrodružství s
Weiserem.

Str. 116

Z drugiej strony
Weiser jest
wymyślaczem ...

..., jasne, że nie grą w
ciuciubabkę albo
palanta, bo to były
rzeczy zwykłe i
codzienne, ...

Str. 117

..., skręcili alejką
między ogródkami i
szli w kierunku
lotniska.

Str. 117

- A nie mówiłem?-
ucieszył się.- Idą na
lotnisko.- I nikt jakoś
nie zwrócił mu uwagi,
że przecież nic
takiego wcześniej nie
powiedział.

Str. 121

Szymek **strzyknął**
fontaną śliny w dół.

Namietnie i gorąco
toczyliśmy spory o to,
w jaki sposób go
podejść, ...

Str. 122

Czekaliśmy na
Weisera usadowieni w
pustej krypcie, ...
Szymek **nie odrywał**
oczu od okularów
lornetki, a my

Str. 116

Na drugą stronę,
Weiser je **wymyśleč**,
...

- jasně, že bychom si
nehráli na slepou bábu
nebo **neplácali**
pasáka! To byly věci
běžné a **odsunuté až**
na samou hranici
přijatelnosti.

Str. 116

..., zahrnuli alejí mezi
zahrádkami a **namířili**
směrem k letišti.

Str. 117

„Neříkal jsem to!”
Potěšil se. „Jdou na
letišťe!” Nikdo jsme
mu nepřipomněli, že
přece nic takového
neříkal.

Str. 121

Šimon **stříkl** dlouhý
proud slin dolů.

Začali jsme nanovo
horečnatě a **vášnivě**
uvažovat, kde se s
ním setkat, ...

Str. 122

Čekali jsme na
Weisera usazení v
prázdné hrobce ... .
Šimon **neodkládal**
okuláry dalekohledu
od očí a my leželi na
břichu,

Na druhou stranu,
Weiser je **iniciátor**, ...

- jasně, že bychom si
nehráli na slepou bábu
nebo **nehráli**
baseball! To byly
věci běžné, **obyčejné.**

..., zahrnuli alejí mezi
zahrádkami a **zamířili**
směrem k letišti.

„Neříkal jsem to!”
Zaradoval se. „Jdou
na letišťe!” Nikdo
jsme ho neupozornili,
že přece nic takového
neříkal.

Šimon **plivnul** dlouhý
proud slin dolů.

Začali jsme nanovo
horečnatě a **zaníceně**
zvažovat, kde se s
ním setkat, ...

Čekali jsme na
Weisera usazení v
prázdné hrobce ... .
Šimon **neodtrhával**
oči od okulárů
dalekohledu a my
leželi

leželiśmy na
brzuchach,
przeżuwaliliśmy źdźbła
trawy, ...

Str. 126

Jakby prawdą było to,
że **powiedziane** może
zaistnieć realnie,
wbrew zdrowemu
rozsądkowi i mądrym
umysłom.

... i wyjętą z kieszeni
osełką klepał ostrze.
Metaliczny dźwięk
leniwie **rozplýwał się**
w rozżarzonej
powietrzu, ...

Str. 128

Bo na cmentarz nocą
trzeba iść samemu,
nieboszczyki
wyczuwają większą
ilość ludzi, zupełnie
jak zwierzęta, ...

Str. 128

Leżąc za **rozrośniętą**
kępą żarnowca, ...

Str. 129

Wtedy myśleliśmy, że
Elka czeka
z Weiserem na jakiś
znak, na coś ważnego,
co wyrwie ich i nas
z **drętwego**
oczekiwania, ...

žvýkali stébla trávy ...
.

Str. 125

Jako by to byla
pravda, že **pověděné**
– navzdory zdravému
rozumu a střízlivé
mysli – se může stát
skutečností.

..., z kapsy vyndal
brousek a obtahoval
ostří kosy. Kovový
zvuk **se** lenivě
rozplýval
v rozpáleném vzduchu
....

Str. 127

Protože v noci musí
jít člověk na hřbitov
sám, nebožtíci **tuší**
větší množství lidí,
docela jako zvířata, ...

Str. 128

Leželi jsme za
rozzrůstajícími trsy
janovce ...

Str. 128

Myslel jsem si, že
Elka s Weiserem
čekají na nějaké
znamení, které je (a
tedy i nás) osvobodí
z **dřevěnější**
nehybnosti, ...

na břichu, žvýkali
stébla trávy ... .

Jako by to byla
pravda, že **již vyřčené**
– navzdory zdravému
rozumu a střízlivé
mysli – se může stát
skutečností.

..., z kapsy vyndal
brousek a obtahoval
ostří kosy. Kovový
zvuk **se** lenivě
linul rozpáleným
vzduchem ... .

Protože v noci musí
jít člověk na hřbitov
sám, nebožtíci **cítí**
větší množství lidí,
docela jako zvířata, ...

Leželi jsme za
bujným křoviskem
janovce ...

Myslel jsem si, že
Elka s Weiserem
čekají na nějaké
znamení, které je (a
tedy i nás) osvobodí
ze **strnulého**
očekávání, ...

..., mogło wydarzyć się tylko po zachodzie słońca.

Pomarańczowa kula znikła wreszcie za lasem, na niebie rozlała czerwieniejąca łuna, ...

..., budynek nieczynnej cegielni, ..., wydał się **wielkim gmaszyskiem ze strelistą wieżą komina, ...**

Str. 130

Melodia stawała się coraz żywsza, frazy **rwały się jedna po drugiej, ...**

Str. 131

Tańczył coraz szybciej i gwałtowniej, jakby melodia, przyspieszająca z każdym taktem aż **do niemożliwości**, trzymała go w swojej władzy.

Było to bardziej niesamowite, niż gdyby wśród dźwięków piszczałek **zahuczały** organy albo rogi myśliwskie.

Str. 133

Interesował się **wypadkami bieżącymi ...**

..., se mohlo stát jen po západu slunce.

Pomerančová koule konečně zmizela za lesem, nebe začala zaplavovat červená záře, ...

... budova nečinné cihelny, v tu chvíli připomínající **palác a pevnost se střeleckou věží komínu, ...**

Str. 130

Melodie nabývala na živosti, fráze **se rvala jedna přes druhou, ...**

Str. 130

Tančil stále rychleji a prudčeji, jako by melodie, spěchající každým taktem až **do nemožnosti**, ho držela ve své moci.

Bylo to velice strašidelné, daleko víc, než kdyby do zvuků píšťalek **zabouřily** varhany nebo zaduněly lesní rohy.

Str. 132

Zajímal se o **běžné záležitosti ...**

..., se mohlo stát jen po západu slunce.

Oranžová koule konečně zmizela za lesem, nebe začala zaplavovat červená záře, ...

... budova nečinné cihelny, v tu chvíli připomínající **pevnost s vysokým komínem, ...**

Melodie nabývala na živosti, fráze **se drala jedna přes druhou, ...**

Tančil stále rychleji a prudčeji, jako by ho melodie, která s každým taktem **šíleně** zrychlovala, držela ve své moci.

Bylo to velice strašidelné, daleko víc, než kdyby do zvuků píšťalek **zahučely** varhany nebo zaduněly lesní rohy.

Zajímal se o **aktuální události ...**

Str. 135

... rozmawiałem
nawet z
niezmordowaną
nauczycielką muzyki.
Potwierdziła, że
z **kolekcji**
instrumentów
ludowych zginęła jej
tamtego roku fletnia
Pana, i nigdy nie
mogła sobie
wytłumaczyć, jak to
się stało, że ze
szkolnej gabloty,
dumy jej gabinetu, ...

„Komu to było
potrzebne?“,
rozkladała ramiona,
przygarbione już od
ciągnięcia
wymachiwania na
próbach chóru.

Str. 136

... Weiser, który
wychowywał się
praktycznie sam pod
okiem zdziwaczałego
starca, mógł mieć inne
jeszcze, stokrót
gorsze **manie**
prześladowcze.

Str. 138

... **wspaniały**
monument ...

Str. 139

..., a lokomotywu
prowadzi Weiser ...

Str. 134

Zašel jsem i za
neúnavnou učitelkou
hudby. Tehdy mi
řekla, že z **kolekce**
lidových hudebních
nástrojů jí tenkrát
v tom roce zmizela
Panova flétna a ona si
to nikdy nedovedla
vysvětlit. Proč
z výstavní
skříně(chlouby jejího
kabinetu), ...

„Kdo ji potřeboval,“
krčila rameny **trochu**
již ohnutými, určitě
od neustálého
dirigování při
zkouškách sboru.

Str. 135

... Weiser, který se
prakticky vychovával
sám, jen pod
dohledem
podivínského starce,
mohl mít ještě jiné,
stokrát horší **máně**
pronásledování.

Str. 137

... **spanilý** monument
...

Str. 137

... a lokomotivu že
vede Weiser ...

Zašel jsem i za
neúnavnou učitelkou
hudby. Tehdy mi
řekla, že ze **sbírky**
lidových hudebních
nástrojů jí tenkrát
v tom roce zmizela
Panova flétna a ona si
to nikdy nedovedla
vysvětlit. Proč
z výstavní
skříně(chlouby jejího
kabinetu), ...

„Kdo ji potřeboval,“
krčila **již trochu**
ohnutými rameny,
určitě od neustálého
dirigování při
zkouškách sboru.

... Weiser, který se
prakticky vychovával
sám, jen pod
dohledem
podivínského starce,
mohl mít ještě jiné,
stokrát horší
stihomamy.

... **okázalý**
monument ...

... a lokomotivu že
řídí Weiser ...

Str. 139

Z głośnika dobiegały
teraz dźwięki muzyki
operetkowej,
nieznośnie **cienki** głos
śpiewaczki ...

Str. 140

... i w chwilę później
usłyszeliśmy
potworny trzask
łamanych desek.

Str. 142

... zamajaczyły **złote**
punkciki. ... –
Gwiazdy spadają!

Str. 143

-To są dusze
zmarłych- szepnął
z absolutną **powagą**
Piotr- ...

Str. 143

-czy można zobaczyć
duszę? Jeśli **można**,
to kiedy ktoś umiera,
powinno się ją
widzieć, czy ja wiem
zresztą, w jakiej
postaci?

Powinno się ją
widzieć w postaci
białego obłoku pary, a
może w postaci
łagodnego światła,
które umyka do góry,
nie rozpraszając się
po drodze.

Str. 138

Z reproduktora k nám
teď doléhaly tóny
operní hudby,
nesnesitelně **tenký**
hlas zpěvačky ...

Str. 139

... a po chvílce jsme
uslyšeli **až nestvůrný**
třesk lámaných a
praskajících prken.

Str. 141

..., se matně rýsovaly
zlaté body. ... .
„Hvězdy padají!“

Str. 141

„To jsou duše
zemřelých,“ zašeptal
naprosto
autoritativně Petr, ...

Str. 142

-zda je možné vidět
duši? Jestli ano, pak
když někdo umírá, je
ji možno vidět, avšak
v jaké podobě?

Je třeba ji vidět
v podobě bílého
obláčku páry a možná
také jako **příjemné**
světlo.

Z reproduktoru k nám
teď doléhaly tóny
operní hudby,
nesnesitelně **vysoký**
hlas zpěvačky ...

... a po chvílce jsme
uslyšeli **strašný** třesk
praskajících prken.

..., se matně rýsovaly
zlatavé bodíky. ... .
„Hvězdy padají!“

„To jsou duše
zemřelých,“ zašeptal
naprosto **vážně** Petr,
...

-zda je možné vidět
duši? Jestli ano, pak
když někdo umírá je
možné ji vidět, avšak
v jaké podobě?

Je třeba ji vidět
v podobě bílého
obláčku páry a možná
také jako **slabé** světlo,
které stoupá nahoru a
nerozptyluje.

Str. 144

..., a proboszcz musi we wszystkim słuhać biskupa, zupełnie jak w **wojsku**.

Str. 145

W istocie, nie **był to pomysł Weisera** ...

Str. 146

Kościelny, ..., ruszył za uciekinierem, ksiądz **potruchtał** na plebanię.

Str. 147

Mężczyźni jednak **nie kwapili się do** chwywania wariata, w **dotatku** na dachu.

Stali niezdecydowani, przestępowali z nogi na nogę, ... Kilka żon **pryzdreptało** bliżej.

Str. 148

-... Chyba spadnie ...
- szeptano na dole, ale następne inkantacje Żółtoskrzydłego zamknęły usta ciekawym.

Str. 148

-**Czy już czas,** abyście mieszkali w domach wykładanych kafelkami, podczas gdy dom Pana leży w gruzach?

Str. 142

... a farář musí ve všem biskupa poslouchat, docela jako **u vojáků**.

Str. 143

..., ne, to **nebylo ve Weiserově stylu**.

Str. 144

Kostelník, ..., se otočil a hnál se za uprchlíkem a farář **namířil** k faře.

Str. 145

Muži **se však nehrnuli chytat** blázna, **a to ještě** na střeše.

Stáli nerozhodní, přešlapovali z nohy na nohu ... . Několik žen se **přišouralo** blíž.

Str. 146

„Určitě spadne!“
běželo šeptem dole, ale následující kletby **z úst** Žlutokřídleho zvědavce utišily.

Str. 147

..., „**je chvályhodné,** abyste bydleli v domech vykládaných kachlíky, zatímco dům Pána je v zříceninách?

... a farář musí ve všem biskupa poslouchat, docela jako **v armádě**.

..., ne, to **nebyl Weiserův styl**.

Kostelník, ..., se otočil a hnál se za uprchlíkem a farář **zamířil** k faře.

Muži se však nehrnuli chytat blázna, **a k tomu ještě** na střeše.

Stáli nerozhodně, přešlapovali z nohy na nohu ... . Několik žen **přicupitalo** blíž.

„Určitě spadne!“
běželo šeptem dole, ale následující kletby Žlutokřídleho zvědavce utišily.

..., „**Nadešel čas,** abyste bydleli v domech vykládaných kachlíky, zatímco dům Pána je v zříceninách?

Str. 149

Nagle od strony
miasta usłyszeliśmy
słabe wycie syreny, ...

Str. 149

-...! W dzień ofiary
Pańskiej nawiedzę
wszystkich, którzy się
oblócą w szaty
cudzoziemskie!

Str. 150

Postąpię z wami
według waszego
postępowania i osądze
was zgodnie
z waszymi **prawami!**

-**Zelzę** cię i uczynię
widowiskiem, tak że
ktokolwiek cię ujrzy,
oddali się od ciebie!

Str. 151

Sekundy jego
wolności zdawały się
policzone.

..., bo zamiast poddać
się ludziom w
mundurach i przyjąć
spokojnie **spadające**
nań razy, ...

Str. 153

Ostatecznie, to Weiser
raczył **umówić się**
z nami, a nie na
odwrot.

Str. 147

Od města zaznělo
slabě kvílení sirény ...

Str. 148

„... ! V den oběti
Pána budou postiženi
všichni, kdo na sebe
oblékají šat
cizozemců! ...“

Str. 148

Budu s vámi jednat,
jak vy činíte a
odsoudím vás podle
vašeho **práva!**

„**Poleju tě** a každý,
kdo tě uvidí, se od
tebe odvrátí! ...“

Str. 149

Okamžiky svobody
Žlutokřídleho se zdály
být sečteny.

..., aby se vydal lidem
v uniformě a přijal
pokorně **padající** na
něj rány, ...

Str. 151

Konec konců, přece
on, Weiser, **se** s námi
umluvil a ne
obráceně.

Od města zaznělo
slabé kvílení sirény ...

„... ! V den oběti
Pána budou postiženi
všichni, kdo na sebe
oblékají **cizokrajný**
šat! ...“

Budu s vámi jednat,
jak vy činíte a
odsoudím vás podle
vašich **zákonů!**

„**Pomluví** tě a
každý, kdo tě uvidí, se
od tebe odvrátí! ...“

Chvíle svobody
Žlutokřídleho se zdály
být sečteny.

..., aby se vydal lidem
v uniformě a pokorně
přijal **padající** rány,
...

Konec konců, přece
on, Weiser, **se** s námi
domluvil a ne
obráceně.

Str. 154

-Nic takiego, nie warto było czekać-
kłamał jak z nut
Szymmek.

Można **się** było tego domyslić, ...

Str. 155

..., szukającym w naszej krypcie
chwilowego
schronienia.

Str. 155

..., i nawet przez myśl nam nie przeszło, że to, co robimy, że cały ten **proceder**, jest czymś niezgodnym z prawem. Czymś, co obraża tak zwane prawo i domaga się kary.

..., że pomagamy nie tylko niebezpiecznemu wariatowi, **ale** też komuś, kto czynnie zaatakował milicjantów, ...

... bochanek chleba,
żółty ser ...

Str. 156

Nigdy jednak nie zapytałem Piotra, skąd wziął tyle gotówki, nigdy, ani kiedy chodziliśmy do tej samej szkoły, ..., **ani nawet wtedy gdy**

Str. 152

„Nic. Było zbyteczne czekać,“ **lhal** Šimon,
jako když hraje z not.

Było možné **se** to domyslet, ...

Str. 152

..., hledající v naší kryptě **chvilkový** úkryt.

Str. 153

... a ani ve snu by nás nenapadlo, že to, co děláme, celý ten **kšeft**, je v jistém rozporu se zákonem a hrozí i trestem.

..., že pomáháme nejen nebezpečnému bláznovi **a** také někomu, kdo účinně zaútočil na policisty,
...

... bochníček chleba,
žlutý sýr ...

Str. 154

Petra jsem se tedy nezeptal, odkud ty peníze vzal, a pak už jsem to neudělal nikdy, ani když jsme ještě chodili do stejné

„Nic. Bylo zbytečné čekat,“ **lhal** Šimon
jako když tiskne.

Bylo možné **si** to domyslet, ...

..., hledající v naší kryptě **dočasný** úkryt.

... a ani ve snu by nás nenapadlo, že to, co děláme, celá ta **práce**, je v jistém rozporu se zákonem a hrozí i trestem.

..., že pomáháme nejen nebezpečnému bláznovi, **ale** také někomu, kdo účinně zaútočil na policisty,
...

... bochníček chleba,
sýr ...

Petra jsem se tedy nezeptal, odkud ty peníze vzal, a pak už jsem to neudělal nikdy, ani když jsme ještě chodili do stejné

**przychodilem na
jego grób gawędzić o
różnych rzeczach.**

Mrok panující za
okny **mówił**, že jest
juž bardzo późno.

Str. 157

... albo gdy
nieprzeżegnacie się,
przechodząc obok
krzyża ...

Str. 158

... no właśnie, na czyj
użytek?- nie byłem
pewien i nie dawało
mi to **spokoju**.

Str. 159

..., czy nasze
kłamstwa nie zostaną
nam wypomniane
przez **trójkątne** oko,
...

Str. 160

..., a może zrobili mu
coś zupełnie innego,
czego nawet nie
možna się było
spodziewać?

Str. 161

... a my patrzyliśmy,
jak pan Krotek
**siedząc teraz na
ziemi**, wkłada buty na
bose stopy ...

školy, ..., **ba ani
tehdy ne**, když jsem
si občas zašel s ním
**popovídat o různých
věcech k jeho hrobu**

...

Temnota panující za
okny **dávala tušit**, že
už je pozdě.

Str. 155

... nebo když se
nepožehnáte křížem,
jdete-li kolem kříže
...

Str. 155

... kdo z koho vlastně
mohl mít užitek?- tím
jsem si nebyl jist a
nedávalo mi to **pokoj**.

Str. 157

..., zda naše lži **nám**
nebudou
trojúhelníkovým
okem připomenuty,
...

Str. 157

..., možná, že použili
docela jiné metody,
jakou si člověk ani
neumí představit

Str. 159

... a my se dívali, jak
pan Korotek, **seděl
ted' na zemi**, si
obouvá boty na bosé
nohy ...

školy, ..., **ba ani
tehdy, když jsem si
s ním občas zašel
popovídat o různých
věcech k jeho hrobu**

...

Temnota panující za
okny **dávala najevo**,
že už je pozdě.

... nebo když se
nepokřížujete, jdete-
li kolem kříže ...

... kdo z koho vlastně
mohl mít užitek?- tím
jsem si nebyl jist a
nedávalo mi to **spát**.

..., zda **nám** naše lži
nebudou **Božím** okem
připomenuty, ...

..., možná, že použili
docela jinou metodu,
jakou si člověk ani
neumí představit.

... a my se dívali, jak
si pan Korotek, **který
ted' sedí** na zemi,
obouvá boty na bosé
nohy ...

..., to czemu nigdy wcześniej nie widzieliśmy **w nim** piłkarza, ...

..., gdy nauczyciel WF-u dzielił klasę na dvě **družiny** ...

Jaki měl cel w ukrywaniu swoich umjetnosti?

Str. 163

..., bo prczeciz skoro nie wiedzeliśmy, co **trzyna w zanadrzu**, byliśmy zaszachowani.

No, to powiedzcie, czy wierzycie w žycie pozagrobowe? Stališmy stropieni.

Str. 164

..., kiedy Elka otvorzyła pierwszą skrzyni i zobaczylišmy **w jej wnetrzu** prawdziwú broň. ...: trzy niemieckie schmeisery, ...

Str. 165

..., sprawdzajúc spusty i **iglice**, ...

Makieta, ..., predstaviała **popiersie** M-skiego ...

..., proč jsme už dřívce **v něm** neviděli fotbalistu?

..., když učitel tělocviku dělil třídu na dvě **družiny**, ...

Jaký mělo účel ukryvání svých dovedností?

Str. 161

Jelikož jsme nevěděli, co **skrývá za košili**, byli jsme v těžkém postavení.

„... No ale řekněte, věříte v záhrobní život?“ Zůstali jsme zkoprněli.

Str. 162

..., když Elka otvorěla první skříň a my uviděli **v jejím nitru** opravdické zbraně? ...- tři německé schmeisery, ...

Str. 163

...a zkoušeli spoušť a **nárazníkové jehly**, ...

Maketa, ..., představovala **poprsí** M-ského ...

..., proč jsme **v něm** už dřívce neviděli fotbalistu?

..., když učitel tělocviku dělil třídu na dvě **družstva**, ...

Jaký cíl mělo skrývání svých dovedností?

Jelikož jsme nevěděli, co **má v rukávu**, byli jsme v těžkém postavení.

„... No ale řekněte, věříte v záhrobní život?“ **Zkoprněli jsme**.

..., když Elka otvorěla první skříň a my jsme **uvnitř** uviděli opravdické zbraně? ...- tři německé schmeisery, ...

...a zkoušeli spoušť a **úderník**, ...

Maketa, ..., představovala **hrud'** M-ského ...

Str. 166

Tak, chociaż od
pewnego czasu
**wielkie jak
pzsześcieradła
portrety** zniknęły
z ulic ...

Str. 167

..., ile lusek upadło na
ziemię, zanim doszedł
do takiej **perfekcji**.

Str. 167

Kiedy wylawiam
z pamięci tamten
wieczór, ... i mając w
**uszach huk
wyzstrzalów**, ...

Str. 168

On tymczasem
sprawdził magazynek
i stanął w rozkroku, ...
. Do každého strzału
nie składał się dłużej
niž trzy sekundy,
razem więc cała
operacja trwała nie
vícej niž
dwadzieřcia sekund,
...

Str. 169

Ale snułem przecieř
przypuszczenie, že
przez cały **czas** czyhał
na naszą obecność, ...

Str. 164

I když do jisté doby
začaly **jako
prostěradla velké
portréty** mizet z ulic
...

Str. 164

..., kolik nábojnic
padlo na zem, než
dosáhl takové
perfektnosti.

Str. 165

Lovím-li nyní
v paměti tehdejší
večer, ... a v uších
**mám plno třesku
výstřelů**, ...

Str. 166

On mezitím
zkontroloval zásobník
a postavil se
rozkročmo, ... Ke
každému výstřelu se
připravoval ne déle
než tři sekundy a
dohromady celá
záležitost trvala asi
dvacet sekund ...

Str. 167

Napadla mě však také
možnost, že celý ten
čas číhal na naši
přítomnost.

I když do jisté doby
začaly **portréty velké
jako prostěradla**
mizet z ulic ...

..., kolik nábojnic
padlo na zem, než
dosáhl takové
dokonalosti.

Lovím-li nyní
v paměti tehdejší
večer, ... a v uších **mi
zní huk výstřelů**, ...

On mezitím
zkontroloval zásobník
a postavil se
rozkročmo, ... Ke
každému výstřelu se
připravoval ne déle
než tři sekundy a
dohromady celý **úkon**
trvala asi dvacet
sekund ...

Napadla mě však také
možnost, že celou tu
dobu číhal na naši
přítomnost.

Nie przyszło nam do głowy, że dając nam pistolet, pokazując swoją strzelnicę, odsuwa nas od najważniejszego. Bo czym wobec mówienia cudzym głosem w niezrozumiałym języku, czym wobec lewitacji były jego strzeleckie **popisy**?

Str. 172

Później mężowie zakładali białe koszule, ... Na koniec, **skropieni** wodą kolońską, ...

Str. 173

Wszystkie oczy zwrócone były na nich, jakby to ich modlitwy miały największą moc.

Ale my, na których Bóg **przelał** swą miłość i łaskę w osobie Maryi i Jej Syna, ...

Str. 174

Ludzie **ukradkiem** ocierali **łzy**, ...

Str. 175

..., niby to nawet modli się do **Najświętszej** Panienki, ...

Vůbec nás nenapadlo, že tím, že nám dal pistoli a ukázal svou střelnici, nás vlastně vzdaluje od toho nejdůležitějšího. Čím bylo mluvení cizím hlasem ..., čím byla levitace proti jeho střeleckým **výstupům**?

Str. 170

Muži si pak oblékli bílé košile, ... Nakonec, **zkropeni** kolínskou, ...

Str. 171

Všechny oči byly upřeny na ně, **jako by na nich hlavně záleželo**, jako by jejich modlitby měly největší sílu.

Ale my, na něž Bůh **vložil** svou milost a lásku v osobě Panny Marie a jejího Syna, ...

Str. 172

Lidé si **úkradkem** otírali **oči** ...

Str. 173

..., dokonce se i modlí k **Největší** Panně, ...

Vůbec nás nenapadlo, že tím, že nám dal pistoli a ukázal svou střelnici, nás vlastně vzdaluje od toho nejdůležitějšího. Čím bylo mluvení cizím hlasem ..., čím byla levitace proti jeho střeleckým **vystoupením**?

Muži si pak oblékli bílé košile, ... Nakonec, **polití** kolínskou, ...

Všechny oči byly upřeny na ně, **jako by záleželo hlavně na nich**, jako by jejich modlitby měly největší sílu.

Ale my, na něž Bůh **seslal** svou milost a lásku v osobě Panny Marie a jejího Syna, ...

Lidé si **potají** utírali **slzy** ...

..., dokonce se i modlí k **Nejsvětější** Panně, ...

-Na taką suszę nic nie poradzi!
– jeszce z tego wojna będzie - przestraszyła się druga. –Jak ceny idą w górę, to na pewno będzie wojna. A ja nie słuchałem już dalej tych **wynurzeń**,
...

Str. 177

-Dobrze, proszę pani, tylko co mamy zrobić?

Str. 178

... przyjeżdżali tutaj, tramwajem linii numer albo **kolejką elektryczną**.

Kiedy dwadzieścia po trzeciej naszym oczom ukazał się wyblakły, żółty szyld baru, **plot z drucianej siatki wygięty był jak ściana beczki za sprawą stłoczonych, hałasujących i gestykulujących ciał**.

Str. 179

... i sikał na krzak bzu **mocnym** strumieniem o żółtym zabarwieniu.

„S tímhle suchem si nic neporadí!“ „Ještě z toho bude válka,“ dodala ta první vystrašeně. „Jak jdou ceny nahoru, to mi věřte, že určitě bude válka.“ Přestal jsem ty **stesky** poslouchat ...

Str. 175

„Ale jo, a co máme dělat?“

Str. 176

... přijžděli k Liliputu buď tramvají, dvojkou, nebo **městskou elektrickou železnici**.

Dvacet minut po třetí se před našima očima objevil vybledlý žlutý vývěsní štít bufetu a **drátěný plot kolem byl vyklenutý jako stěny sudu opřeny těly překřikujících a gestikulujících mužů**.

Str. 177

... a čural na bezový keř **mocným** proudem žlutého zabarvení.

„S tímhle suchem si nic neporadí!“ „Ještě z toho bude válka,“ dodala ta první vystrašeně. „Jak jdou ceny nahoru, to mi věřte, že určitě bude válka.“ Přestal jsem ty **nářky** poslouchat ...

„Ale jo, a co máme udělat?“

... přijžděli k Liliputu buď tramvají, dvojkou, nebo **městským elektrickým vláčkem**.

Dvacet minut po třetí se před našima očima objevil vybledlý žlutý vývěsní štít bufetu, **kolem byl drátěný plot vyklenutý jako stěny sudu ,což byla zřejmě práce mačkajících se, překřikujících a gestikulujících mužů**.

... a čural na bezový keř **siným** proudem žlutého zabarvení.

Str. 180

Na ułamek sekundy
gwar rozmów
przycichł. I nagle
zawrzało.

Str. 181

Są takie zdania,
zrozumiałe niby i
oczywiste, które przy
odrobinie uwagi **stają**
się nagle pełne
niejasności, ...

Co znaczy na
przykład: „Królestwo
moje nie jest z tego
świata“? Proboszcz
Dudak **tłumaczył** nam
te słowa
niejednokrotnie,
nijeden raz
słyszałem je później
przytaczane przez
mądrzejszych od
niego.

Str. 183

Wszystko było wtedy
jasne, poza tym, **co**
pokaże nam Weiser
albo co każe nam
robić.

Str. 184

..., i ruszył **w górę**
potoku, nieoglądając
się za siebie.

-O!- wskazał ręką
Szymek – ktoś na
niego czeka!

Str. 178

Na zlomek vteřiny
hovor ztichl a pak
zabouřilo.

Str. 179

Některé věty jsou
zdánlivě jasné,
srozumitelné a
pochopitelné, ale
jestliže člověk o nich
začne uvažovat a
pronikat do jejich
skladby, jsou naráz
plně nejasností, ...

Co například znamená
věta: „Království
moje není z tohoto
světa“? Nejednou mi
to **vykládal** farář
Dudak, **nejednou**
jsem později slyšel o
tom slova
moudřejších, než byl
on.

Str. 181

Jasné bylo vše, až na
to, co nám chce
Weiser **ukázat nebo**
dát, přikázat, co
udělat.

Str. 183

..., a pokračoval
vzhůru **po** potoku, ani
se neohlédl.

„**Hu!**“ ukázal Šimon,
„někdo tam na něj
čeká!“

Na zlomek vteřiny
hovor ztichl a pak
nastal zmatek.

Některé věty jsou
zdánlivě jasné,
srozumitelné a
pochopitelné, ale
jestliže o nich člověk
začne uvažovat, **jsou**
najednou plně
nejasností, ...

Co například znamená
věta: „Království
moje není z tohoto
světa“? Nejednou nám
ta slova **vysvětloval**
farář Dudak a **později**
jsem je také slyšel,
když je nejednou
citovali moudřejší
než on sám .

Jasné bylo vše, až na
to, co nám chce
Weiser **ukázat nebo**
co nám chce
přikázat abychom
udělali.

..., a pokračoval
vzhůru **podél** potoku,
ani se neohlédl.

„**Hele!**“ ukázal
Šimon, „někdo tam na
něj čeká!“

Str. 185

M-ski siedział już na trawie obok ciemnowłosej kobiety, która **wyglądała** na gospodynię, ...

..., i pani uderzyła M-skiego z całej siły w twarz, raz i drugi, na odlew. – Och!- usłyszeliśmy **jęk**. – Jeszcze!

Str. 185

..., a my widzieliśmy, jak jego **nakrapiane pieprzykami** plecy wznosiły się

Str. 186

-Przyjde, przyjde- odpowiedziała pani i **ruszyła** w górę potoku, ...

Str.187

Tak, to byla pierwsza eksplozja, jaką Weiser zaprezentował nam ... . **Gdy spieszylismy na spotkanie w umowionym miejscu, ani przez mysl nam nie przeszlo przypuszczac cos takiego. Ostatecznie, byli smy raczej przygotowani na egzamin strzelecki.** Tymczasem Weiser zaskoczył nas znovu ... . Kiedy zaś zalozył

Str. 183

M-ský seděl na trávě vedle tmavovlasé ženy **vyhlížející** jak hospodyně ...

..., a žena v tu chvíli udeřila M-ského vši silou do tváře a pak ho znovu a znovu mlátila. „Oh!“ uslyšeli jsme **jekot**. „Ještě!“

Str. 184

... a my viděli, jak se jeho záda **kropenatá pihami** narovнала ...

Str. 184

„Přijdu, přijdu,“ odpověděla žena a **pohnula** se proti potoku, ...

Str. 185

To také byla první exploze, kterou nám Weiser předvedl ... . Opět nás zaskočil ... . Když po přípravě nové nálože **roztrhl** ovzduší další rachot výbuchu, ...

M-ský seděl na trávě vedle tmavovlasé ženy **vypadající** jak hospodyně ...

..., a žena v tu chvíli udeřila M-ského vši silou do tváře a pak ho znovu a znovu mlátila. „Oh!“ uslyšeli jsme **sténání**. „Ještě!“

... a my viděli, jak se jeho záda **plná mateřských znamének** narovнала ...

„Přijdu, přijdu,“ odpověděla žena a **vydala** se proti potoku, ...

To také byla první exploze, kterou nám Weiser předvedl ... . **Když jsme spěchali na sraz na smluveném místě, něco takového by nás vůbec nenapadlo. Konec konců, byli smy spíše připraveni na střelecké zkoušky.** Opět nás zaskočil ... Když po přípravě nové nálože **rozryl** ovzduší další rachot výbuchu, ...

następny ładunek i
powietrze znów
rozdarł huk eksplozji,
...

Str. 188

Wieczorem z braku
innego zajęcia
strzelaliśmy z proc do
puszek ...

Str. 190

Najpierw, ociekając
wodą, ukazał się
skrzydlaty lew, ...

Zwierzęta rzuciły się
na pobliskie domy
rybaków,
wylamywały
uderzeniami łap drzwi
i okiennice,
rozsarpywały
obudzonych ze snu
mężczyzn, **pazurami**
zrywały włosy
kobiet, a dzieci,
które nie zdołały
umknąć,
roztrzaskiwane były
o bielone ściany.

-to nadchodził Weiser
i wyciągniętą dłonią
pokazywał coś albo
kogoś, czego nie
mogłem dojrzeć w
plątaninie drgających
ciał i poskręcanych
trupów.

Str. 191

Przez szczelinę w
zaśleńce wpadał, ...,
promień słońca.

Str. 186

Večer, neměli jsme co
dělat, jsme stříleli
z praku do plechovek
...

Str. 188

Nejprvnější, utíkaje
vodou, se objevil
okřídlený lev.

Zvířata se vrhala na
blízké domy rybářů,
úderem svých tlap
vylamoval dveře i
okenice, rozsápávala
rozespalé muže,
drápy rvala ženám a
dětem, které
nestačily uniknout,
vlasly, bořila i
obílené zdi.

-přicházel Weiser a na
někoho nebo na něco
ukazoval, co to bylo
nebo kdo to byl, jsem
nemohl v **pletenci**
chvějících a
pokroucených těl
poznat.

Str. 189

Skulinou mezi závěsy
pronikal **paprsek**
slunce ...

Večer, **když** jsme
neměli co dělat, jsme
stříleli z praku do
plechovek ...

Nejdříve se objevil
okřídlený lev, po
kterém stékala voda.

Zvířata se vrhala na
blízké domy rybářů,
úderem svých tlap
vylamoval dveře i
okenice, rozsápávala
rozespalé muže,
drápy rvala ženám
vlasly a děti, které
nestačily uniknout,
házela na bílé zdi.

-přicházel Weiser a na
někoho nebo na něco
ukazoval, co to bylo
nebo kdo to byl, jsem
nemohl ve **spletí**
chvějících **se** a
pokroucených těl
poznat.

Skulinou mezi závěsy
pronikal **sluneční**
paprsek ...

Str. 193

-Czy oznacza to, ojciec- pytałem - że Bóg chciał jego śmierci? ... - ... Sam ojciec wie, jak to się stało, właściwie przypadkiem. – A czego ty właściwie chcesz?- przerwał mi proboszcz Dudak. – **Nie ma przypadków, gdzie rządzi Bóg. ...**

Str. 193

Grzeszysz, mój synu, pychą i ciężki to grzech, **więksi od ciebie pytali**, a im nie odpowiedział.

Znasz Księgę Hioba?

-Nie tobie, synu, wyrokować o **sądach Pańskich**. Czy jeszcze masz jakies grzechy?

Str. 194

..., matka chrapała **zmučzona** wczorajszym praniem, ...

Pomyślałem sobie, že dzisiaj Weiser sprawdzi na pewno, **jakie postępy poczynilišmy** w trudnej sztuce ogniowej, i **ucieszyłem** się na samą

Str. 190

„Znamená to tedy, Otče,“ zeptal jsem se, „že Bůh chtěl jeho smrt?“ ... „...“, Otče, dobře víte, jak se to stalo! Čirou náhodou!“ „Co vlastně chceš?“ přerušil mne farář Dudak. „**Není nic, aby vše neřídil Bůh.** ...“

Str. 191

Hřešíš, můj synu, pýcha je těžký hřích! **Větší než ty se ptali** a on jim neodpověděl.

Znáš pátera Hioba?

„Nepřináleží ti posuzovat **státní úsudky**, máš snad ještě nějaké hříchy?“

Str. 192

..., matka spala **zmučená** včerejším praním ...

Pomyslel jsem si, že ten den Weiser určitě zjistí, **v čem byla chyba** v obtížném ohňometném kumštu, a **těšil** jsem se už jen pouhou myšlenkou na to, že uvidím opět pustou cihelnu.

„Znamená to tedy, Otče,“ zeptal jsem se, „že Bůh chtěl jeho smrt?“ ... „...“, Otče, dobře víte, jak se to stalo! Čirou náhodou!“ „Co vlastně chceš?“ přerušil mne farář Dudak. „**Kde je Bůh, neexistují náhody.** ...“

Hřešíš, můj synu, pýcha je těžký hřích! **Ptali se i větší než ty** a on jim neodpověděl.

Znáš knihu Jobovu?

„Nepřináleží ti posuzovat **výroky Páně**, máš snad ještě nějaké hříchy?“

..., matka spala **unavená** včerejším praním ...

Pomyslel jsem si, že ten den Weiser určitě zjistí, **jaké jsme udělali pokroky** v obtížném ohňometném kumštu, a **utěšoval** jsem se už jen pouhou myšlenkou na to, že

myśl odwiedzenia
nieczynnej cegielni.

Tymczasem drzwi
gabinetu, nie wiem
już po raz który,
otworzyły się i
z wielkiej, zionącej
światłem i
tytoniowym dymem
paszczy Lewiatana
wypchnięto chudą
postać Piotra.

Str. 195

... zapanowała **glucha**
cisza, ...

Str. 196

Tak, jeśli dzisiaj
piszę, że Weiser był
kým zupełnie innym,
mam sporo **racji**.

Str. 197

I kiedy tylko
usłyszeliśmy
łomocące po ścianach
lasu **dudnienie**
krátkej serii z tamtej
strony wału, Weiser
przyložyl się do
automatu i dał ognia
taką samą krátką
seriá, która byla jak
odbicie temtej.

Na tym polegała
sztuka- **wystarczyło**
za každym razem
przygotować się do
strzału ...

Mezitím, pokolikáté
už, se otevřely dveře a
z velké, světlo
vydechující a také
tabákový dým, tlamy
leviatana byla
vystřčena hubená
Petrova postava.

Str. 193

... nastalo opět
ohlušující ticho, ...

Str. 194

Tvrđím-li dnes, že
Weiser byl někým
úplně jiným, mám pro
to mnoho **dokladů**.

Str. 195

Když jsme zaslechli
po stěnách lesa
vzlínající se třeskot
krátké série z druhé
strany, přitiskl
samopal k rameni a
vystřelil stejně
krátkou sérii, která
jako by byla **otiskem**
té druhé.

V tom bylo celé to
umění. **Bylo třeba** být
připraven ke střelbě
...

uvidím opět pustou
cihelnu.

Mezitím, pokolikáté
už, se otevřely dveře a
z velké, světlo a také
tabákový dým
vydechující tlamy
leviatana, byla
vystřčena hubená
Petrova postava.

... nastalo opět **mrtvé**
ticho, ...

Tvrđím-li dnes, že
Weiser byl někým
úplně jiným, mám pro
to mnoho **argumentů**.

Když jsme zaslechli
po stěnách lesa **bušící**
dunění krátké série
z druhé strany, přitiskl
samopal k rameni a
vystřelil stejně
krátkou sérii, která
jako by byla **odrazem**
tamté.

V tom bylo celé to
umění. **Stačilo** být
připraven ke střelbě
...

Str. 198

A Weiser znad
wyjętego magazynka
uśmiechnął się, jak to
on, prawie
nieznacznie i dorzucił
od niechcenia: ...

..., atakujemy na
koszary ...

Str. 199

I wtedy wydarzyło się
coś, czego wówczas
nie mogłem
zrozumieć, a co w
sekretariacie szkoły
stało się dla mnie w
jakiś sposób jasne i
nieprzypadkowe.

Str. 200

..., bo kiedy Elka
dotknęła mojej pięty,
krzyknąłem **z całej**
siły: - Co robisz,
wariatko?!

Str. 201

..., a Weiser chwycił
moją lewą łydkę **pod**
pachę, jak zawodowy
felczer, ...

... i przez cały czas,
kiedy grzebał ostrzem
bagnetu w dziurze,
widziałem jego **dłoń**.

Str. 201

... swąd spalonej
skóry **unosil się** w
piwnicy.

Str. 196

Weiser se nad
vyndaným
zásobníkem mírně
pousmál a jakoby
s nechutí prohodil: ...

..., útočíme na
kasárna ...

Str. 197

A tehdy, právě tehdy
se stalo to, čemu jsem
tenkrát nevěnoval
pozornost a co **se**
zjevilo v sekretariátu
školy náhle jasné a ne
náhodné.

Str. 199

..., protože když se
Elka dotkla mé paty,
vykřikl jsem **jako**
opařený. „Co to
děláš, ty **hovado!**“

Str. 199

..., a Weiser mi
popadl levou , stiskl si
ji v **podpaždí** jako
skutečný felčar ...

Celou dobu, co se
šťoural ostřím
bajonetu v ráně, jsem
sledoval jeho **dlaň**.

Str. 200

... zápach spálené
kůže **se válel** po
sklepě.

Weiser se nad
vyndaným
zásobníkem mírně
pousmál a jen tak
mimochodem
prohodil: ...

..., útočíme na
kasárny ...

A tehdy, právě tehdy
se stalo to, čemu jsem
tenkrát nevěnoval
pozornost a co **se**
ukázalo
na sekretariátu náhle
jasné a ne náhodné.

..., protože když se
Elka dotkla mé paty,
vykřikl jsem **ze všech**
sil. „Co to děláš, ty
blázne!“

..., a Weiser mi
popadl levou , stiskl si
ji v **podpaží** jako
skutečný felčar ...

Celou dobu, co se
šťoural ostřím
bajonetu v ráně, jsem
sledoval jeho **ruku**.

... zápach spálené
kůže **se nesl** po
sklepě.

Str. 202

A nawet, jeżeli **znosił**,
to zgodnie z zasadami
sztuki rusznikarskiej
**w górę lub w dół od
celu, ani razu zaś na
bok.**

Str. 204

Skaleczenie nogi
było, jej zdaniem,
karą za
nieposłuszeństwo i
całe dni **wałsania się**
poza domem.

Str. 208

Takže Elka w
kostiumie z **cekinami**
lśniącymi jak
diamanty, Elka, która
moglaby trzymać
płonące koło ...

Str. 208

Zegar w sekretariacie
wybił jedenastą.
Odzyskałem
poczucie czsu.

Str. 209

-Chodzi nam o
dokładne określenie
miejsca, **przypomnij**
sobie, a wszystko
będzie dobrze.

Str. 201

A i kdyby **podnášel**,
pak podle zásad
zbrojířů **dolů, a**
kdyby naopak střely
létaly výš, než byl
zaměřený cíl, tak
vždy jen dolů nebo
nahoru, ale nikdy ne
do strany.

Str. 203

Zranění nohy byl, jak
říkala, trest za mou
neposlušnost a celé
dny **prozahálené a**
proválené někde
venku.

Str. 206

A také Elka-
v kostýmu pošitém
cefkami, lesknoucími
se jako diamanty-Elka
držící **planoucí** kruh
...

Str. 207

Hodiny v sekretariátu
odbíjely jedenáctou.
Znovu **jsem nabyl**
pocitu času.

Str. 207

„Nám jde o přesný
popis toho místa.
Vzpomeň si na
všechno, bude to tak
dobře.“

A i kdyby **zanášel**,
pak podle zásad
zbrojířů **nahoru nebo**
dolů od cíle, nikdy
však do stran.

Zranění nohy byl, jak
říkala, trest za mou
neposlušnost a celé
dny **prozahálené a**
protoulané někde
venku.

A také Elka-
v kostýmu pošitém
flitry, lesknoucími se
jako diamanty-Elka
držící **hořící** kruh ...

Hodiny
na sekretariátu
odbíjely jedenáctou.
Znovu **jsem měl**
ponětí o čase.

„Nám jde o přesný
popis toho místa.
Vzpomeň si a
všechno bude
dobře.“

Str. 210

-Tylko ten kawałek sukienki, proszę pana-
odpowiedziałem
zadowolony
z pomieszania im
szyków.

Str. 211

-No więc- spytał
mundurowy-**powiesz**
czy nie?

Str. 212

Zanim woźny wrócił
przez **pachnący ciszą**
i pastą do podłóg
korytarz,
najważniejsze zostało
ustalone.

Str. 215

-O tak!- twarz
uśmiechnęła się **jak**
na reklamie coca-
coli.

Str. 218

..., a pan Korotek
dostał mandat, bo
przez zkrzyżowanie,
gdzie założyli
nedawno pierwsze w
mieście **światła**,
przeszedł jak zawsze
po swojemu- na skos.

Str. 221

A pół godziny
później, no, może
godzinę, na naszym
stłupie ogłoszeniowym
pojawiło się to- ...

Str. 208

„Był to jen kousek
šatů, prosím,“
odpověděl jsem,
uspokojeně, jak jsem
jim to zase všechno
pomíchal.

Str. 209

„Tak co bude?“ zeptal
se muž ve stejnokroji,
„**řekneš, nebo ne?**“

Str. 211

Mezitím se vrátil
školník chodbou
plnou zápachu pasty
na parkety, **přišel tiše**,
nejdůležitější však
bylo umluveno.

Str. 213

„Jistě! Jistě!“ tvář se
usmívala **jak na**
reklamě Coca-Coly.

Str. 216

... a pan Korotek
dostal pokutu, protože
šel přes křižovatku,
kde dali nedávno
v městě první **světla**
semaforu, jako vždy,
šikmo.

Str. 219

„... Za půl hodiny, no
možná za hodinu
potom, se na sloupu
s plakáty tady u nás
objevilo tohle,“ ...

„Był to jen kousek
šatů, prosím,“
odpověděl jsem a byl
jsem **spokojený**, jak
jsem jim to zase
všechno pomíchal.

„Tak co bude?“ zeptal
se muž ve stejnokroji,
„**řekneš nám to nebo**
ne?“

Než se vrátil školník
tichou chodbou
zapáchající pastou na
parkety, nejdůležitější
bylo domluveno.

„Jistě! Jistě!“ tvář se
usmívala **jak v**
reklamě na Coca-
Colu.

... a pan Korotek
dostal pokutu, protože
šel přes křižovatku,
kde dali nedávno
v městě první
semafory, jako vždy,
šikmo.

„... Za půl hodiny, no
možná za hodinu, se
na sloupu s plakáty
tady u nás objevilo
tohle,“ ...

Str. 223

Minęliśmy rząd
małych, prawie
identycznych domów,
ze skośnymi dachami,
w których **półokrągłe**
okienka mansard
wyglądały jak
wyłączone w ciągu
dnia lampy
samochodowe.

..., staliśmy na
wzgórzu, skąd
z jednej strony widać
było lotnisko i zatokę,
a od południa, daleko
w dole majaczyły
zarysy Brętowa i
wzgórz, ...

Str. 225

-Co tam niesiecie,
chłopcy?-zaczepił nas
spocony grubas,
podnosząc **czoło** znad
motyki.

Str. 225

-Na drugi raz- zawołał
grubas- szukajcie
trawy gdzie indziej! I
lepiej, jak was tu nie
spotkam,
zrozumieliście? **To**
już nie jest ziemia
niczyja!

Str. 226

Ngle bowiem
ujrzałem na płycie
nagrobka długie
cielisko węża w

Str. 221

Minuli jsme řadu
malých, zcela si
podobných domků se
zkosenými střechami,
v nichž
polokruhovitá
okénka mansard
připomínala zhasnuté
světlo mety
automobilů.

... jsme stanuli na
vrcholku, odkud bylo
z jedné strany vidět
letišťe a zátoku,
z druhé, od jihu, se
daleko dole rýsovaly
siluety Brętowa a
pahorek, ...

Str. 222

„Copak to nesete,
chlupci?“ zastavil nás
upocený hromotluk a
zvedl **čelo** od motyky.

Str. 223

„Podruhé,“ zavolał
tlust'och, „si hledejte
trávu jinde! Bylo by
dobře, kdybych vás tu
už nepotkal,
rozumíte? **Tady už**
není ničí země!“

Str. 223

V mihotavých
paprscích světla,
v odrazech
dotírajících kopulemi

Minuli jsme řadu
malých, zcela si
podobných domků se
zkosenými střechami,
v nichž **obloukovitá**
okénka mansard
připomínala zhasnuté
světlo mety
automobilů.

... jsme stanuli na
vrcholku, odkud bylo
z jedné strany vidět
letišťe a zátoku,
z druhé, od jihu, se
daleko dole rýsovaly
obrysy Brętowa a
pahorek, ...

„Copak to nesete,
chlupci?“ zastavil nás
upocený hromotluk a
zvedl **hlavu** od
motyky.

„Podruhé,“ zavolał
tlust'och, „si hledejte
trávu jinde! Bylo by
dobře, kdybych vás tu
už nepotkal,
rozumíte? **Tohle už je**
naše území!“

V mihotavých
paprscích světla,
v odrazech
pronikajících
kopulemi

migotliwych
strumieniach światła,
w refleksach
docierających tu
przez kopułę
bukowych liści tak jak
przez zielone szybki
witraży w naszym
kościelie podczas
sumy.

Str. 226

Nachylił głowę nad
nagrobkiem i
przeczytał: ...

-..., a to drugie to jakiś
wiersz, bo się rymuje.
Zobaczyć-dotknąć palcem
wyżłobionego napisu
...

Str. 228

Czy groźba M-skiego
była prawdziwa?
Wątpię w to również
dzisiaj, ale wtedy,
nawet gdyby okazała
się najprawdziwsza, i
tak by nas **nie**
przeraziła.

Str. 230

..., widownia **wyła** i
szalała z uciechy, ...

Str. 231

-Nic nie rozumiem-
powiedział Szymek,
przekrzykując hałas. –
Nie da się nic
podpatrzeć!

korun buků jako
zelenými sklíčky
vitráží v našem
kostele při velké mši,
zahlédl jsem najednou
dlouhé hadí tělo ...

Str. 224

Naklonil hlavu nad
náhrobek a četl: ...

„..., a to druhé, to je
nějaký verš, protože
se to rýmuje,
podívej,” a dotkl se
prsty **vysekaného**
nápisu ...

Str. 226

Byla M-ského
výhruška myšlena
vážně? Těžko, ale i
kdyby byla
nejopravdovější, ani
to by nás nijak
nepřekvapilo.

Str. 228

..., hlediště **vílo** a
svíjelo se smíchem ...

Str. 229

„Já to nechápu,” řekl
Šimon překřikuje
halas publika. „Nic se
nedalo **vidět!**”

korun buků jako
zelenými sklíčky
vitráží v našem
kostele při velké mši,
zahlédl jsem najednou
dlouhé hadí tělo ...

Naklonil hlavu nad
náhrobek a četl: ...

„..., a to druhé, to je
nějaký verš, protože
se to rýmuje,
podívej,” a dotkl se
prsty **vyrytého** nápisu
...

Byla M-ského
výhruška myšlena
vážně? Těžko, ale i
kdyby byla
nejopravdovější, ani
to by nás nijak
nevyděsilo.

..., hlediště **řvalo** a
svíjelo se smíchem ...

„Já to nechápu,” řekl
Šimon překřikuje
halas publika. „Nic se
nedalo **odpozorovat!**”

Str. 233

-Weiser **poprawił się** na ławce, jeszcze bardziej wyprostował i splótł palce obu dłoni na kolanie w niecierpliwym oczekiwaniu.

Str. 235

-Brutus, hop!- znów **szlecił** bicz ...

..., ruszyła po następny rekwizyt. Miała to być **huštawka** z deseczką, ...

Str. 236

..., jakby szantażowała tresera, mówiąc: „**Nie rusz**, to moje!”

Str. 237

Sylwia jednak nie zamierzała rezygnować ze zdobyczy, z jej gardła dobiegł głęboki pomruk i **ostrzegawczo** podniosła łapę do uderzenia.

Str. 239

... dla żony domptera ubranej **w** obcisły kostium, obszyty **cekinami**.

Str. 230

-Weiser se na lavici **zachrul**, ještě více se narovnal a v netrpělivém očekávání si propletl prsty rukou a položil je na kolena.

Str. 233

„Brutus, hop!” znovu **výstřel** biče.

... a šla pro další rekvizity. Měl to být **šátek** s destičkou, ...

Str. 233

..., jako by krotiteli říkal: **Neruš**, je moje!

Str. 234

Sylvie se však nehodlala vzdát úlovku. Z jejího hrdla vycházelo hluboké mručení a **ostrážitě** zvedla tlapu k úderu.

Str. 236

..., že pro ženu krotitele, oblečenou **v** přiléhavý kostým pošitý třpitivými **cetkami**, ...

-Weiser se na lavici **lépe usadil**, ještě více se narovnal a v netrpělivém očekávání si propletl prsty rukou a položil je na kolena.

„Brutus, hop!” znovu **prásknutí** biče.

... a šla pro další rekvizity. Měla to být **houpačka** s destičkou, ...

..., jako by krotiteli říkal: **Ani se nehni**, je moje!

Sylvie se však nehodlala vzdát úlovku. Z jejího hrdla vycházelo hluboké mručení a **výstražně** zvedla tlapu k úderu.

..., že pro ženu krotitele, oblečenou **do** přiléhavého kostýmu pošitého třpitivými **flitry**, ...

Str. 243

-On musiał być kiedyś szermierzem-
stwierdził Szymek,
podnosząc głowę. –
O, popatrzcie!

Wycofywali się z
podbitymi oczami,
potluczeni i
obszarpani, ...

Str. 244

..., pamiętam też, że
kiedy karetka
pogotowia ze
szpitalnym krzyżem
na drzwiczkach
zabuksowała w
piasku kolejowego
nasypu, ...

Str. 249

Notka mówiła o
schwytności
niebezpiecznego
szaleńca, którego
ujęto dzięki pomocy
szczęśliwych
właścicieli
Państwowych
Ogródków
Działkowych ... . –No
i co? - Zapytałem. –
Co z tego? – Nic,
tylko że o nim
napisali, a o nas nie. –
A chciałbyś, żeby o
nas? - **Przy tym to
nie, lepiej, żeby nikt
nie wiedział, żeśmy
mu pomagali.**

Str. 241

„Ten musel být někdy
šermířem,” **potvrdil**
Šimon, „jen se
podívejte!“

Couvali se
zasaženými očima,
potlucení a
poškrábaní.

Str. 242

Pamatuji se také, že
když sanitka
s červeným křížem na
dvířkách **zablokovala**
kola v písku
železničního náspu ...

Str. 246

Noticka hovořila o
dopadení
nebezpečného šílence,
který byl dostižen
díky pomoci majitelů
Státní zahrádkářské
kolonie ... . „No a
co?“ zeptal jsem se.
„Co z toho?“ „Nic,
jen to, že o něm psali
a o nás nic.“ „Ty bys
chtěl aby psali o nás?“
„**To ne, aby
najednou o něm a o
nás, aby nikdo
nevěděl, že jsme mu
pomáhali.**“

„Ten musel být někdy
šermířem,” **prohlásil**
Šimon, „jen se
podívejte!“

Couvali s **monokly**,
potlucení a
poškrábaní.

Pamatuji se také, že
když sanitce
s červeným křížem na
dvířkách **uvízla** kola
v písku železničního
náspu ...

Noticka hovořila o
dopadení
nebezpečného šílence,
který byl dostižen
díky pomoci majitelů
Státní zahrádkářské
kolonie ... . „No a
co?“ zeptal jsem se.
„Co z toho?“ „Nic,
jen to, že o něm psali
a o nás nic.“ „Ty bys
chtěl, aby psali o
nás?“ „**O tomhle ne,
radši, aby nikdo
nevěděl, že jsme mu
pomáhali.**“

Str. 250

..., pomiędzy nimi stała solniczka, masło w porcelanowym kubeczku i **żółty ser**, ...

Str. 250

..., że **kończy się** już niedługo lato, ...

Str. 251

... i jak co roku o tej **porze** pojawiły się mrówki z cienkimi błonami skrzydełek, ...

Str. 252

Napisałem też, że obłok pyłu, drobin ziemi i strzępów trawy był jak olbrzymia **trąba powietrzna**, ...

Str. 254

..., gdzie na zerwanym **prześle** mostu można było usiąść ...

..., nasyp biegnie dalej i po pięciuset metrach **łagodnego** łuku ...

Str. 256

Tak, w tym miejscu M-ski niechybnie powiedziałby jakiś **morał**, ...

Str. 247

..., mezi nimi stála slánka, máslo v porcelánové misce a **žlutý sýr**, ...

Str. 248

..., že zanedlouho **se** už **končí** léto, ...

Str. 248

... jako vždy v tento roční **čas** se objevili mravenci s tenkými blanitými křídélky, ...

Str. 249

Napsal jsem také, že oblak prachu, vyvržené hlíny a roztrhané trávy byl jako obrovitá **větrná trouba** ...

Str. 252

..., kde bylo možné si sednout na **vyústění** strženého mostu ...

..., běží násep dál a po pětistech metrech **ladného** oblouku ...

Str. 254

V tu chvíli by M-ský určitě řekl něco **mravoučného**, ...

..., mezi nimi stála slánka, máslo v porcelánové misce a **sýr**, ...

..., že zanedlouho už **končí** léto, ...

... jako vždy v tuto roční **dobu** se objevili mravenci s tenkými blanitými křídélky, ...

Napsal jsem také, že oblak prachu, vyvržené hlíny a roztrhané trávy byl jako obrovská **smršť** ...

..., kde bylo možné si sednout na **oblouk** strženého mostu ...

..., běží násep dál a po pětistech metrech **mírného** oblouku ...

V tu chvíli by M-ský určitě řekl nějaké **mravní ponaučení**, ...

Str. 257

W tym czasie nie żył już pan Weiser i poza prokuratorem, który **przesłuchał nas jeszcze raz na dużej przerwie**, nikt nie dopytywał się o Dawida.

Str. 258

Wszystkie **kłamstwa** puszczone nam w niepamięć, bo ostatecznie, jak stwierdzono, Weiser był prowodyrem niebezpiecznych zabaw ...

Str. 261

Stał obok **wylotu** tunelu, ...

Str. 263

..., aż wreszcie ujrzałem niewyraźny zarys postaci, tam gdzie na końcu **widniała** jasna plama światła, ...

Str. 267

-Zgoda, tylko że czasami piszesz o jakimś **mało ważnym** szczególe ...

Str. 255

V ten čas už pan Weiser nežil a mimo prokurátora, který **nás ještě jednou za dlouhý čas vyslíchal**, se na Davida nikdo neptal.

Str. 256

Všechno naše **klamání** bylo zapomenuto, protože nakonec, jak bylo stvrzeno, původcem nebezpečných her byl Weiser ...

Str. 259

Stál vedle **výlezu** z tunelu, ...

Str. 260

..., až jsem nakonec viděl nejasný obrys postav tam, kde **jasněla** světlá skvrna výpustě, ...

Str. 265

„Souhlas. Jenže občas píšeš o nějaké **podružené** podrobnosti ...“

V ten čas už pan Weiser nežil a mimo prokurátora, který **nás ještě jednou po dlouhé době vyslechl**, se na Davida nikdo neptal.

Všechny naše **lži** byly zapomenuty, protože nakonec, jak bylo stvrzeno, původcem nebezpečných her byl Weiser ...

Stál vedle **východu** z tunelu, ...

..., až jsem nakonec viděl nejasný obrys postav tam, kde **byla vidět** světlá skvrna výpustě, ...

„Souhlas. Jenže občas píšeš o nějaké **nepodstatné** podrobnosti ...“

8/ ZÁVĚR

Sledováním překladatelských postupů jsem zjistila, že největší problém překladateli díla *Weiser Dawidek*, činila interference. Ta se projevila jak v ustálených spojeních (*wielkie jak donice piersi-prsa jako velké hliněné mísy, nie trzyma kupy-nedrží dohromady, naga prawda-nahá pravda, od czasu do czasu-čas od času, za żadne skarby takiego znaleziska-za sebevětší poklady, ...*), ve vazbách opisných (*ogarnęło mnie przerażenie-objal mě úlek*) a především ve vazbách předložkových (*spojrzatem w stronę-podíval jsem se v tu stranu, ubranej w obcisły kostium - oblečenou v přiléhavý kostým, twarz uśmiechnęła się jak na reklamie coca-coli - tvář se usmívala jak na reklamě Coca-Coly, w czasie – v čase, ...*), ve slovosledu (*lubitem tam chodzić - rád jsem tam chodil, ...*) i v lexikálních jednotkách, překladatel neodhalil spoustu tzv. zrádných slov (*nie rusz – neruš, sklepienie – sklepení, wspaniały – spanilý, plecy – plece, ...*).

Velkou potíž překladateli také působila překladatelská operace, kdy byl nucen vybrat vhodný ekvivalent z více možností (*umiarkowany spokój nebude umírněný klid, ale přiměřený, zginąć zupełnie bez śladu nebude zahynout bez jakékoliv stopy, ale zmizet, ...*). Troufla bych si říci, že důvodem nevhodných výběrů je překladatelovo asociativní i estetické vnímání.

Také jsem se ve své práci pozastavila nad akribií. Tato zásada se týká jak krácení (v případě P. Miňovského se jednalo o vynechávání odstavců), tak prodlužování textu, např.: ... *chrčení, v němž se pochodový bubínek mísil s hukotem řeky zachvácené povodňovou vlnou* ... (... *bulgotanie, w którym marszowy werbel mieszał się z hukiem wezbranej rzeki, ...*). Kdy namísto zvýrazněného textu stačilo napsat ... *s hukotem rozvodněné řeky* ... . Samozřejmě se nejedná o chybu v pravém slova smyslu, protože překladatel text může krátit i prodlužovat. Ale překladatel zde podle mě dodal onomu chrčení větší expresivitu než je v originále. Překladatel také nerespektoval při psaní reálií domácí úzus, a tak se v díle vyskytují názvy typu *Bieszczady*, namísto *Běščady*.

Dílo Weiser Dawidek je po obsahové stránce velice zajímavé. A po přečtení originálu, překladu i po shlédnutí filmu, natočeném v roce 2000, můžu říci, že kniha v polském originálu je nejzajímavější.

Díky své práci jsem nahlédla nejen do modernější polské literární tvorby, ale také do problematiky překladu. Věřím, že být profesionálním překladatelem, je radost. Nejen, že nahlíží do zákulisí cizí kultury, ale také kultivuje jazyk jak svůj, tak čtenářův. Objevuje již dávno zapomenutá slova mateřštiny, nachází stále více synonym, kterých čeština nabízí velkou řadu či objevuje množství frazeologizmů.

ABSTRACT

Language analysis of translation of a book Weiser Dawidek by P. Huelle.

Key words: Polish literature, translation studies, analysis of literary translation

The aim of this bachelor thesis is to evaluate the processes of language translation by using the concrete examples taken from the polish novel written by P. Huelle - *Weiser Dawidek*. The piece was published in 1996 in the translation of Pavel Miňovský. The important part of the bachelor thesis is made by the practical part, which restrain and comment the places, which are, according the author unexact or lexically inadequate. Instead of them, the author tries to offer more acceptable suggestion.

STRESZCZENIE

Analiza językowa przekładu utworu P. Huelle: Weiser Dawidek.

Słowa-klucze: literatura polska, przekładoznawstwo, analiza przekładu literackiego

Celem tej pracy licencjackiej jest ocenienie postępów tłumaczeniowych na konkretnych przykładach zaczerpniętych z polskiej powieści pisarza P.Huelle Weisera Dawidka, którą wydano w 1996 roku w przekładzie Pavla Miňovskiego. Główną część pracy licencjackiej stanowi część praktyczna, która wskazuje i komentuje miejsca, które są, zdaniem autorki, niedokładne leksykalnie lub stylistycznie nieadekwatne. Zamiast tego autorka usiłuje zaproponować bardziej stosowne rozwiązania tłumaczeniowe.

9/ OBRAZOVÁ PŘÍLOHA

Obr. 1

Obr. 2

10/ BIBLIOGRAFIE

Primární literatura:

HUELLE, P., *Davídek Weiser*, Mladá fronta, Praha 1996.

HUELLE, P., *Weiser Dawidek*, Wydawnictwo Znak, Kraków 2008.

Sekundární literatura:

BURSZTYN, M., RADZYMIŃSKA, K.: *Literatura polska*, Europa, Wrocław 2001.

CZESZEWSKI M., *Słownik polszczyzny potocznej*, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2006.

FIŠER, Z.: *Překlad jako kreativní proces*, Host, Brno 2009.

HEČKO, B.: *Dobrodružství překlada*, Ivo Železný, Praha 2000.

HRALA, M.: *Kapitoly z dějin českého překlada*, Nakladatelství Karolinum, Univerzita Karlova, Praha 2002.

KNITTLOVÁ, D.: *K teorii i praxi překlada*. Univerzita Palackého v Olomouci, Olomouc 2000.

KNITTLOVÁ, D. a kol.: *Překlad a překládání*, Univerzita Palackého v Olomouci, Olomouc 2010.

Kol. autorů: *Překládání a čeština*. H & H, Jinočany 1994.

Kol. autorů: *Slovník polských spisovatelů*, Libri, Praha 2000.

KUFNEROVÁ, Z.: *Čtení o překládání*, H & H, Jinočany 2009.

LEVÝ, J.: *Úvod do teorie překlada*, Státní pedagogické nakladatelství, Praha 1958.

LOTKO, E.: *Čeština a polština v překladačské a tlumočnické praxi*, Profil, Ostrava 1986.

OLIVA K., *Polsko-český slovník I. A-Ó*, Academia, Praha 1999.

OLIVA K., *Polsko-český slovník II. P-Ž*, Academia, Praha 1999.

POPOVIČ, A.: *Teória umeleckého prekladu : aspekty textu a literárnej metakomunikácie*, Tatran 1975.

Sborník současných zahraničních studií: *Překlad literárního díla*, Odeon, Praha 1970.

VILIKOVSKÝ, J.: *Překlad jako tvorba*, Ivo Železný, Praha 2002.

VYSLOUŽILOVÁ a kol.: *Cvičebnice překlada pro rusisty I Politika.Ekonomika*. Univerzita Palackého v Olomouci, Olomouc 2002.

ŽVÁČEK, D.: *Úvod do teorie překlada (pro rusisty)*, FF UP, Olomouc 1998.

Denní tisk:

Denní telegraf: rok 1996, roč. 5, č. 138.

Hospodářské noviny: rok 1996, roč. 40, č. 155.

Lidové noviny: rok 1996, roč. 9, č. 168.

Mladá fronta Dnes: rok 1996, roč. 7, č. 227.

Tvar: rok 1997, roč. 8, č. 2.

Internetové zdroje:

Jednota tlumočnicků a překladatelů, <http://www.jtpunion.org/spip/> , 24. 7. 2010.

http://www.jtpunion.org/spip/article.php?id_article=260&var_recherche=etick%C3%BD+kodex , 24. 7. 2010.

KOUROVÁ, P., http://zpravy.idnes.cz/bohupil-hrabal-byl-genius-rika-polsky-spisovatel-pawel-hulle-pte-/kavarna.asp?c=A100409_144040_kavarna_chu , 28. 7. 2010.

Obec překladatelů, <http://www.obecprekladatelu.cz/> , 24. 7. 2010.

Wikipedia, http://cs.wikipedia.org/wiki/Paweł_Huelle , 28.7. 2010.